

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŠNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 28. — JESENICE, Ob kolodvoru 101. —
Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Anglija izstopi iz Društva narodov?

„Daily Express“ zahteva, naj se Anglija popolnoma umakne iz evropske politike in prepusti Evropo njeni usodi

London, 30. aprila. V angleških političnih in gospodarskih krogih gledajo v zadnjem času z naraščajočim neupanjem na Evropo, zlasti pa na Društvo narodov. Na eni strani je to pripisovano naraščajoči gospodarski krizi, na drugi strani pa neuspehu pomorskih pogajanj, ki jih je vodila Anglija vsa zadnja leta, da bi si zavarovala svoje ogrožene pozicije na morju. Po razbitih londonskih pomorskih pogajanjih je zavladala v angleških krogih še večja vznemirjenost, ki se zlasti zrcali v današnjem naravnost senzacionalnem uvodniku „Daily Expressa“.

List razpravlja o stališču Anglije do Evrope in vprašuje, kakšen smisel ima, da Anglija še nadalje ostane član Društva narodov. Društvo narodov danes ni ničesar drugega kakor goreča baklja, ki lahko vsak hip zažge evropski sod smodnika. Razpravljač o političnem položaju v Evropi pravi list dalje: Nemčija in Avstrija sta trdno odločeni osnovati carinsko unijo, Francija pa se temu upira v imenu versailleske pogodbe. Kot članica Društva narodov in kot sopolisnica locarnskega pakta je Anglija obvezana, da v primeru voj-

nega konflikta priskoči na pomoč ogroženi državi. Čas je, da pogledamo resnici v obraz, ne pa šele, da začnemo razmišljati o tem, ko bodo že pokali topovi. Ali naj angleška mladina da svoje življenje za carinsko unijo med Avstrijo in Nemčijo in ali naj naša mladina krvavi za francosko hegemonijo v Evropi? Priznavamo Franciji njene pravice, toda to ne sme iti na račun Anglije. Društvo narodov predstavlja za Anglijo največjo nevarnost in zato je najpametneje, če Anglija takoj izstopi in se popolnoma umakne iz evropske politike.

Fašisti nekaznovano motijo slovensko bogoslužje v Trstu

Incident v cerkvi sv. Jakoba — S kritikom in vikom so hoteli preprečiti slovensko pridigo, a so morali osramočeni oditi

Trst, 30. aprila. V cerkvi sv. Jakoba v Trstu je prišlo minulo nedeljo zopet do grodega incidenta, ki dokazuje, da fašistom ni ničesar svetega. Kljub nasilstvu fašistov se v tej cerkvi še vedno vrše slovenske pridige. Ko je preteklo nedeljo župnik Omerza stopil na prižnico, da bi v slovenskem jeziku spregovoril vernikom, ki so napolnili cerkev do zadnjega kotička, so zagnali navzoči fašisti, ki so se razdelili po vsej cerkvi na male skupine, tak krik in

vik, da pridigarja sploh ni bilo slišati. V cerkvi je nastala prava panika in je bilo več žensk in otrok v gneči ranjenih. Župnik Omerza je stopil s prižnice med ljudi in jih po dolgem prizadevanju pomiril. Ko so fašisti uvideli, da svojega namena ne bodo dosegli, so se osramočeni odstranili iz cerkve. Med verniki pa je izšlo to početie silno ogorčenje. Značilno je, da oblasti ne store ničesar, da bi zagurala nemoteno bogoslužje in preprečile take incidente.

Italija grozi z izstopom iz evropske komisije

Zahteve vodilnega fašističnega glasila zaradi omejenega sodelovanja Rusije in Turčije na majskem zasedanju panevropske komisije

Rim, 30. maja. „Lavoro Fascista“ se zavzema za izstop Italije iz evropske komisije. List pravi, da je umljivo, ako sta Rusija in Turčija razočarani, ker sta bili povabljeni k majskemu zasedanju panevropske komisije s pridržkom, da je njuno sodelovanje omejeno na razpravo gospodarskih vprašanj (točka 3. dnevnega reda), s čemur sta bili postavljeni v evropskem koncertu na inferiorno stališče. „Lavoro Fascista“ piše: Briandov komite in evropska unija nista več jasna v svojem bistvu in glede na svoje cilje. Italija mora zato evropski problem vnovič proučiti. Temeljna zahteva Italije za pristop k Briandovem načrtu je bila solidarnost vseh držav Evrope, evropsko sodelovanje. Ako se stopa z Rusijo in Turčijo le kot z nezahvalnimi gostoma, ja jasno, da je ovržena ena glavnih zahtev Italije, ker se s tem dokazuje, da je evropska unija v resnici le blok zavestniških držav proti obema omenjenima

državama in da se Briandova ideja uresničuje v protislovju in protitrušni kombinaciji, ki ima za cilj varovati edino interese skupine zavezniških držav, ki jo vodi finančno in vojaško pariška politika. Zato smo mnenja, da Italiji ne preostaja ničesar drugega kakor logično skleniti izstop iz tvorbe, ki je temeljno različna od one, kakršna se želi. List vprašuje, ali bi bila Nemčija, ki se je o sodelstvu Rusije in Turčije pri delu za ustvaritev Panevropske izrazila v istem smislu kakor Italija, pripravljena slediti Italiji, če bi izstopila iz evropske komisije. Kakor poročajo iz Zeneve, sta Rusija in Turčija odgovorili panevropski komisiji, da se more omejeno povabilo k sodelovanju smatrati kot izzivanje odklonitve tega povabila, vendar pa sta se obe državi izjavili pripravljene sodelovati pri majskem zasedanju.

Briandov gospodarski načrt

Pariz, 30. aprila. Današnji „Matine“ objavlja prve podrobnosti o Briandovem načrtu za gospodarsko obnovo Evrope. Načrt, kakor ga je odobrila francoska vlada, je razdeljen na dva dela. Prvi del obravnava vprašanje agrarnih držav in se bavi s plastiranjem presežkov agrarnih produktov. Drugi del je posvečen problemu industrijskih držav in ima namen zagotoviti industrijskim državam primerna tržišča. Razen tega vsebuje načrt predloge za finančno pomoč posameznim evropskim državam. Sedaj proučuje načrt še posamezna gospodarska ministrstva. Ko ga bodo odobrila, bo razposlan francoskim diplomatskim zastopnikom v inozemstvu, da ga predložijo vladam, pri katerih so akreditirani.

Henderson predsednik razorožitvene konference

Pariz, 30. aprila. „Paris Midic“ poroča v zvezi s posetom glavnega tajnika Društva narodov Drumonda v Berlinu in v Rimu, da je Drumond predlagal Nemčiji in Italiji, naj bi se izvolili za predsednika bodočih svetovne razorožitvene konference angleški minister Henderson. List zatrjuje, da sta Nemčija in Italija pristali na ta predlog.

Balkansko gospodarsko sodelovanje

Atene, 30. aprila. AA. V Atene so večeraj dospeli predstavniki balkanskih držav, ki bodo sodelovali pri balkanskem tednu, otvorenem dogodke s sestankom v atenski trgovski zbornici.

Predsednik vlade Venizelos je večeraj obiskal italijansko razstavo, ki je ni mogel posetiti prvi dan ob otvoritvi. Po tem obisku se je Venizelos odpravil na Itako, kjer ostane nekaj časa.

Tirana, 30. aprila. S ob priliki tukajšnjega balkanskega tedna je imel v torek član odbora za propagiranje ideje balkanske unije Libohova pred delegati balkanskih držav in zastopniki drugih držav kakor tudi številnim občinstvom z navdušenjem sprejel govor, v katerem je poudarjal potrebo medsebojnega zblizanja balkanskih držav, ki si doslej niso bile dovolj prijateljsko naklonjene, da si jih večje važni medsebojni trgovski interesi.

Tudi v Avstriji ne marajo Göbbelsa

Dunaj, 30. aprila. Narodni socialisti bodo priredili v času od 1. do 5. maja tako zbrane Hitlerjeve dneve, katerih naj bi se udeležili tudi znani narodno-socialistični vodja dr. Göbbels iz Nemčije. Kakor se zatrjuje v parlamentarnih krogih, vlada Göbbelsu ne bo dovolila, da bi prišel v Avstrijo.

Povratak angleškega prestolonaslednika

London, 30. aprila. AA. Večeraj ob 15. sta princ Jurij in Waleški princ prispela z letalom iz Le Bourgeta pri Parizu v Anglijo in pristala v velikem parku v Windsorju. Na željo princev ni bilo uradne sprejema. Princa sta prepotovala na svojem potovanju v Južno Ameriko 18.000 milj.

Odpoklic nemškega poslanika v Bukarešti

Berlin, 30. aprila. AA. Dosedanji nemški poslanik v Bukarešti je bil premeščen v berlinsko zunanje ministrstvo. Njegovo mesto bodo zasedli šele čez nekaj časa.

Parada nemške vojne mornarice

Berlin, 30. aprila. Kakor poročajo uradno, se bo državni predsednik Hindenburg udeležil krsta oklopne križarke „A“, ki se bo vršila dne 19. maja v Kielu. Dan pozneje se bo vršila velika parada mornarice.

Poljsko-jugoslovenski kongres

Ustanovitev skupnega zastopstva gospodarstvenikov obeh držav — Vzajemno pospeševanje tujkega prometa

Varšava, 30. aprila. AA. Večeraj dopoldne so prispele v Varšavo člani jugoslovenske delegacije. Sprejeli so jih zastopniki ministrstva zunanjih zadev, jugoslovenskega poslanstva, poljsko-jugoslovenskih društev, listov itd. Pozdravni govor je imel književnik Osendowski, ki se mu je zahvalil v odgovoru dr. Voljnovič. Ob 10.45 so gostje položili venec na grob Neznaneega junaka.

Ob 11. se je nadaljevalo delo poljsko-jugoslovenskega kongresa. Na dnevni red so prišle resolucije gospodarske sekcije, ki so bile soglasno sprejete. Resolucija o gospodarskih vprašanjih in prometu zahteva, naj se ustanovi skupno zastopstvo gospo-

darstvenikov obeh držav, ki bi imelo nalogo delati za pospeševanje poljsko-jugoslovenskih odnošajev s posebnim ozrom na prometna vprašanja. V tem pogledu bi bilo treba napraviti skupno direktno poljsko-jugoslovensko tarifo.

Komisija za turizmo je predložila več predlogov, kako naj se pospeši vzajemna turizma in kako naj se sistematski vodi medsebojna propaganda. Tudi tu so važna prometna vprašanja, med drugimi vprašanje direktnih vlakov, znižanje voznih cen itd. Važen je tudi prevoz čez Madžarsko, Avstrijo in Češkoslovaško. Zlasti velik pomen se pripisuje tisku in njegovi propagandi.

Ekspoze madžarskega zunanjega ministra

Madžarska čaka, da se vprašanje avstrijsko-nemške carinske unije popolnoma razčisti

Budimpešta, 30. aprila. V znanjem odboru poslanske zbornice je imel zunanji minister grof Karolyi ekspoze o zunanje političnih vprašanjih. Med drugim je omenjal tudi pomorska pogajanja med Italijo in Francijo, zlasti obširno pa se je bavil z avstrijsko nemško carinsko unijo in francoskim predlogom o gospodarski organizaciji Evrope. Naglašal je, da francoski predlog, ki naj onemogoči avstrijsko-nemško carinsko unijo, madžarski vladi še ni znan. Zato bo madžarska vlada počakala, da se vsi ti načrti izkristalizirajo in obravnavajo na mednarodnih forih. Ne glede na to bo Madžarska nadaljevala pogajanja za zaključitev trgovinskih pogodb, ki so deloma že v teku, deloma pa se bodo v kratkem pričela. Pogajanja z Italijo, Avstrijo in Nemčijo so v teku, 1. maja pa prispejo v Budimpešto tudi češkoslovaški

delegati v svrhu obnove trgovinskih pogajanj. Prepričan je, da bo carinska vojna s Češkoslovaško v kratkem likvidirana. Vlada ima na programu tudi pogajanja za končnoveljavno trgovinsko pogodbo z Rumunijo. Zaključil je svoj ekspoze z izjavo, da stremi madžarska zunanja politika po ustvaritvi dobrih sosednih in prijateljskih odnošajev z vsemi državami.

Pariz, 30. aprila. Kakor vse kaže, je iz Rima lansirana misel, naj bi se sklical finančni kontrolni odbor za Avstrijo, da bi proučil vprašanje učinka avstrijsko-nemške carinske unije na avstrijski finančni položaj, našla v Parizu ugoden odmev. Kakor izjavljajo v francoskem zunanjem uradu, se bo francoska vlada pridružila tozadevnemu predlogu sedanjega predsednika odbora, Italijana Brocchija.

Grozote v gorečem vlak

Požar v izletniškem vlak v Egiptu — 61 ljudi zgorelo, 41 hudo ranjenih

Kairo, 30. aprila. O strašni katastrofi, ki se je pripetila večeraj popoldne na železniški progi Kairo - Aleksandrija, se doznava že naslednje podrobnosti:

Izletniški vlak, ki je bil nabito poln, je popoldne odpelel iz Aleksandrije v Kairo. Ko je vozil vlak z največjo brzino v bližini postaje Tantau, se je vnela os III. vagona od zadaj. Preden so se ljudje prav zavedli, za kaj se gre, je bil že ves vagon v plamenih. Zaradi nagle vožnje se je ogenj razširil tudi na oba naslednja vagona. Ker je bil vlak sestavljen iz najstarejših garnitur, ki niso imele varnostnih priprav, ni bilo mogoče opozoriti na nevarnost strojevodje. Zato je vlak z nezmanjšano brzino vozil dalje, dočim so se v gorečih vagonih odigravali najstrašnejši prizori. Ljudje so goreli pri živih telesih. Mnogi potniki so od strahu zblazneli, se zagrizli drug v drugega, skakali skozi okna in se skušali na vse mogoče načine rešiti. Od potnikov zadnjih dveh vagonov ni ostal nih eden živ, v tretjem vagonu, kjer se je najprej pojavil ogenj, se je rešilo le nekaj ljudi, ki so po strehah splezali na sosednje vagona. Sele na prihodnji postaji so opazili strašno nesrečo in vlak ustavili. Vsa proga od kraja nesreče, pa do postaje, je takorekč posejana z zgoznelimi trupli. Po dosedanjih ugotovitvah je zahtevala katastrofa 61 mrtvih in 41 ranjenih, izmed katerih pa se večina bori s smrtjo. Strojvodjo so aretirali, vendar pa ga po mnenju železniških strokovnjakov ne zadene nobena krivda, ker je bil

sestavljen vlak iz najstarejših vagonov in ker signalne naprave, kakor zasilna zavora itd. niso funkcionirale. Med ponesrečenci so večina tuji, le nekaj je domačinov.

Aretacija predsednika avstrijsko-francoske trgovske zbornice

Dunaj, 30. aprila. Večeraj je bil aretiran predsednik mednarodne avstrijsko-francoske trgovske zbornice Friedrich Orelli. Obtožen je, da je prodajal naslove zborničnih svetnikov ter je na ta račun prejel visoke vsote. Oškodovanci se večinoma niso prijavili, ker se nečje kompromitirati in osmešiti v javnosti s kupovanjem visoko donečnih brezposelnih naslovov.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.855 ponudba, Berlin 13.5375 ponudba, Budimpešta 989.75 — 802.75 (991.25), Curih 1093.5 — 1096.5 (1095), Dunaj 798.61 — 801.61 (800.18), London 276.04 — 276.84 (276.44), New York 58.635 — 56.835 (56.735), Pariz 221.23 — 223.22 (222.23), Praga 167.96 — 168.76 (168.36), Trst 297.48.
INOZEMSKA BORZE.
Curih, Beograd 9.1310, Pariz 20.29, London 25.245, New York 519.10, Bruselj 72.21 Milan 27.18, Madrid 54.50, Amsterdam 208.70, Berlin 123.62, Dunaj 73.075, Sofij 3.765, Praga 15.375, Varšava 58.20, Budimpešta 90.325.

Negotovost v pomorskih pogajanjih

Odločitev v pomorskem sporazumu še ni padla, ker Italija še ni odgovorila na zadnje francoske predloge

Pariz, 30. aprila. Vlada se je na svoji sedji v sredo podrobno bavila z angleškim odgovorom na zadnje francosko noto o pomorskem sporazumu. Zdi se, da do končne odločitve še ni prišlo, ker se je zakasnil italijanski odgovor, čegar izročitev je bila napovedana za večeraj, ki ga pa ni pričakovati pred koncem tedna. V poučenih krogih presojajo položaj kot zelo resen, ker ni mogoče računati z novimi francoskimi koncesijami že zaradi tega, ker bi lahko dovedli vlado v bližnji zunanje politični interpellacijski debati v parlamentu v zelo kočljiv položaj.

Pariz, 30. aprila. Oficijski pariški krogi zbujo o stanju angleško-francosko-italijanskih mornariških pogajanj, zlasti pa o odgovoru angleške vlade na zadnje francosko noto še vedno popolno tajnost.

Nemške zahteve po reviziji reparacij

Napoved nove nemške akcije za revizijo reparacijskih plačil — Deficitno nemško gospodarstvo

Berlin, 30. aprila. AA. Na običnem zboru nemške državne banke je njen guverner dr. Luther izjavil, da je sedanje gospodarske krize kriva neenakomerna razdelitev zlatih zalog. Povdaril je, da se mora zlato spraviti zopet v promet, ako se hoče ublažiti sedanja kriza. Nemčija potrebuje za svojo gospodarsko obnovo dolgoročne kredite. Države morajo zopet dati svoje zlato na razpolago v produktivne svrhe. Končno je Luther napovedal, da se bo gospodarski položaj zboljšal.

Berlin, 30. aprila. Govor predsednika državne banke dr. Luthra smatrajo kot pričetek akcije, ki jo namerava Nemčija uvesti za revizijo vseh haških pogodb. V zadnjem času se kopijo izjave proti reparacijskim plačilom po Youngovem načrtu. Med zadnjimi je pomemben govor državnega ministra dr. Dietricha v Berlinu, ki je v nedeljo popolnoma jasno zahteval novo ureditev reparacijskih plačil. Svojo zahtevo je ponovil tudi večeraj v svojem govoru v Hamburgu. Vsemu temu se je sedaj pridružil še dejstvo, da postaja finančni položaj države od meseca do meseca katastrofalnejši. Državna vlada je

morala zopet porabiti za 450 milijonov mark zakladnih menic, da bi mogla dobiti začasen kredit pri nemških bankah, ker je državna blagajna prazna. Davčni dohodki so daleč zaostali za cenitvami državnega finančnega ministra in v splošnem računajo, da se bo tekoče finančno leto končalo z deficitom pol milijarde mark. Tudi predsednik državne banke dr. Luther je imel pogum odkrito priznati, da je povzročil izid državnozborniških volitev v septembru v prid narodnim socialistom državni banki izgubo milijarde mark.

Potresna katastrofa v Rusiji

Moskva, 30. aprila. Po vseh iz potresnega ozemlja v zakavkaški republiki je mnogo vasi in mest popolnoma v razvalinah. Javljeno je nad 400 mrtvih in več sto ranjenih. Podrobnosti še niso znane, ker so prekinjene s potresnim ozemljem vse brzojavne zveze. Vlada je odpelala letala, da ugotove položaj.

Kuluk v dravski banovini

Nova odločba kraljevske banske uprave glede ljudskega dela

Ljubljana, 30. aprila.

Ban je odredil, naj se ljudsko delo, odnosno odkupnina izvede v polnem obsegu po določilih zakona in pravilnika v Službenem listu pod št. 5/2 z dne 8. januarja 1931, in sicer za leto 1930 v treh enotah in za leto 1931 za dva enotah, kakor je ban odredil z razglasom v Službenem listu pod št. 104/17 z dne 7. marca 1931.

Vsem obče upravnim oblastvom prve stopnje in mestnim načelstvom ban narekuje, da neposrednim nadzorom oblastvom za izvedbo ljudskega dela v znanju št. 29 cit. pravilnika sledijo:

Vse pritožbe zoper naknadno izpolnitev obveznosti ljudskega dela in odkupnine za leto 1930, dalje zoper število enot kakor tudi zoper odredbo ljudskega dela in prošnje občin ter poedincev za oprostitve navedene obveznosti je kot protizakonite brezpogojno in takoj zavrniti, sklope občinskih odborov v navedenih točkah pa sistirati. Za one občine, ki kljub pravilniku in ponovnim okrožnicam doslej še niso uredile seznamov glede obveznosti za ljudsko delo in odkupnino, je to brez odloga izvršiti po uradnem organu na stroške občine, odgovorne občinske funkcije, narje pa naznaniti kraljevski banski upravi.

Po čl. 15 pravilnika so dolžna občina upravnih oblastva in mestna načelstva nadzorovati pravočasno in pravilno izvedbo ljudskega dela. Zoper odgovorne funkcije, ki bi zadrževali ali obzrevali izvedbo ljudskega dela in odkupnine, bodisi za banovinske, bodisi za občinske ceste, se uvede disciplinski postopek.

Takoj po končanem ljudskem delu morajo tehnični razdelki predložiti predpisano »Poročilo o izvršenem ljudskem delu« kraljevski banski upravi v dvojnem izvodu, in sicer za pomladanski termin najkasneje do dne 31. maja 1931 in za jesenski termin najkasneje do dne 1. novembra 1931.

Za odmero osnovo pri določanju delovne obveznosti ali odkupnine po čl. 40

zakona o samoupravnih cestah in čl. 16 pravilnika se jemlje zgolj osnovni davek sledeče vrste: zemljinarina, zgradarina, pridobnina, uslužbeni davek, rentnina in družbeni davek. Dopolnilni davek k zemljinarini, zgradarini, družbenemu davku in davku na poslovni promet ne spada v odmero osnovo glede ljudskega dela.

Davčni zavezanci z devet ali več otroki, ki so oproščeni davka, niso oproščeni tudi obveznosti ljudskega dela ali odkupnine, ker je ta davatev poseben cestni prispevek za nedržavne ceste. (Min. fin. 21./I. 1931, br. 7295, odd. poreza.)

Osebnostno delo je dovoljeno tudi osebam do 60 let starosti, nadomestitev pa možnim osebam od 16. izpolnjenega leta dalje, po zakonu o izpremembah in dopolnitvah v zakonu o samoupravnih cestah dne 31. decembra 1930, Služb. l. 99/17 1931. Ker so po § 38 zakona o nedržavnih cestah zavezanci osebnemu delu samo možni davkoplačevalci od polnih 18 do polnih 55 let starosti, so možni davkoplačevalci od polnih 55 let do polnih 60 let oproščeni osebnega dela in odkupnine, če ne plačajo nad 100 Din neposrednega davka.

Davčni zavezanci, ki imajo podjetja, obrate ali drugačno imovino v občini izven svojega domovanja, so v drugi občini obremenjeni z odkupnino, ako plačujejo v tej občini na leto nad 100 Din direktnega davka, poleg delovne obveznosti ali odkupnine v drugi občini.

One osebe, ki plačujejo izpod 100 Din neposrednega davka, so oproščene delovne obveznosti in odkupnine v občini izven svojega domovanja. Svoje letne davčne obveznosti v drugi občini pa morajo naznaniti občini domovanja, da jim odmeri cestno dajatev po § 40 Zakona o samoupravnih cestah na osnovi skupne davčne moči. (Min. gradb. 24/12. 1930, br. 96.196.)

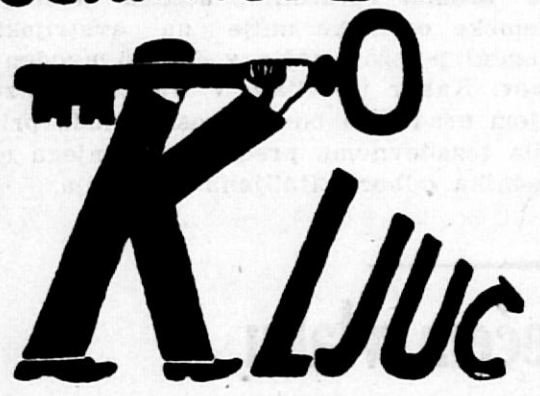
Ban je naročil upravnim oblastvom in sreskim cestnim odborom, naj v zakonom tem roku izvedejo ljudsko delo in odkupnino za banovinske in tudi za občinske ceste.

Važno za lastnike motornih vozil

Po natoku mestnega dohodarstvenega urada opozarja Avtomobilski klub vse lastnike motornih vozil, ki uživajo ugodnost oprostitve plačevanja mitnine, da najkasneje do 5. maja poravnajo zapadli mestni davek na motorna vozila, v kolikor isti ni bil že vplačan obenem s prvimi trosmesečjem tudi za nadaljnja trosmesečja. Vsi oni interesenti, ki ne bodo poravnali do tega dne davka vsaj za drugo trosmesečje 1931 bodo izgubili pravico do uporabe mitniškega znaka ter bodo morali plačati Din 10 ob vsakokratnem dohodu v mesto, poleg mestnega davka, ki se bode izterjal.

Avtomobilski klub opozarja vse prizadete, da predložijo nemudoma tajništvo kluba, Kongresni trg 1/1. Mitniške znake v svrhu za beležbo o v redu plačnem davku za drugo trosmesečje 1931, ker bodo sicer ti znaki z dne 6. maja 1931 neveljavni. Predložiti je obenem potrebno mestnega knjigovodstvenega urada, da je davek vplačan, ali pa položiti davek na blagajni Avtomobilskega Obenem sporoča dohodarstveni urad, da bodo smatrana v tretjem in četrtem četrtletju kot neveljavna vsa ona mitniška po-

NOGAVICE z ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Andre Gide:

Ponižna ljubezen

Dragi prijatelji,

zdi se mi, kakor da ti pišem. Nikoli nisem pisala dnevnika. Nikoli nisem znala napisati ničesar, izvemsi nekaj pisem. In nedvomno bi ti pisala, če bi te vsak dan ne videla. Če mi je pa sojeno, da umrem prva (to je moja iskrena želja, kajti življenje brez tebe bi mi bilo nezno) prečitaš te zapustre; zdelo se mi bo, ko ti jih zapustim na tem svetu, da te malo manj zapustam. Toda kako naj misliha na smrt, ko pa imava pred seboj življenje? Od kar te poznam, to se pravi od kar te ljubim, je življenje zame tako krasno, tako plodno, da nočem, da bi se kaj od njega izgubilo. V tem zvezku ohranim vse drobnice svoje sreče. In kaj bi počela dan za dnem, ko oideš, če bi ne mogla obujati trenutkov, ki so prehitro minili, če bi ne mogla obujati sladkih spominov na tvojo prisotnost? Predno sva se seznanila, sem trpela in moje življenje je bilo brez pomena. Roditelji so me silili v družbo, pa sem se je otepal na vse načine. Življenje brez udanosti, brez smotra, me ni moglo zadovoljiti. Ali veš, da sem resno razmišljala o tem, da bi postala strážnica v bolnici ali sirotišnici? Roditelji so majali z glavo, ko sem jim pravila o svojih načrtih. Menda so mislili, da

trdila, katerih lastniki ne bodo poravnali zapadlega davka najkasneje v 14 dneh po preteku predložitve četrtletja. Lastniki takimenovali »Aštevile« pa se še posebej opozarjajo na dopis dostavljen jim pred časom s strani Avtomobilskega kluba, ki vsebuje mitnine za Aštevile s pripombo, da vodi mestni dohodarstveni urad pa tudi druga oblastva evidenco o uporabi teh števil v druge svrhe, kakor one v katero so namenjene.

Mladinska prireditev v Novem mestu

Dne 25. t. m. zvečer in v nedeljo 26. t. m. popoldne je nastopil pri nas mladicek Rdečega križa naše meščanske šole. Prvi nastop mladine nas je zelo presenetil. Samozavestno in neprizneno se je kretala na odru našega Sokolskega doma, da je žela za svoja izvajanja burno odobravanje navzočih. Žal, da je bila prireditelj proti koncu meseca in pa, da je v nedeljo mnogo občinstva šlo gledat reprodukcijo kozakov. Nehote dobiš vtis, da nam je bodočnost mladine samo puha fraza, brez vsebine. Zato ji ne žrtvujemo prostovoljno niti trenutka pozornosti in nam je več do zabave in razvedrila drugod.

Učenci in učence so igrali otroško igrico »Vandoo«, posneto iz »Zvončaka« letnika 1909, katero je strokovna učiteljica gdč. Andrejčičeva izpopolnila s primernimi pevskimi točkami. Igrali so pod spretnim vodstvom strokovnega učitelja g. Sterbenka naravnost vzorno. Pevske točke in ljubki balet pa je spremljala na klavirju z vso fino gdč. Andrejčičeva. Odmore nam je prijetno izpopolnil naš priznani dobri sokolski orkester pod spretno taktirko g. Fakina, ki je iz prijaznosti sodeloval pri igri. V začetku prireditve je navnetelj meščanske šole g. Anton Mervič v svojem nagovoru očrtal pomen meščanskih šol za ljudstvo, kakor tudi državo. Pokazal nam jih je kot šole dela in vztrajnosti in trdi borbi za obstoj. Tudi obe deklamaciji »Uvod h

mi prežene vse te muhe življenje samo, ko srečam moža, v katerega se bom mogla resnično zaljubiti. Zakaj neki papa zdaj noče tega dovoliti, namreč pri tebi?

Vidiš, kako slabo pišem. Ta stavek, ki sem ga napisala jokaje, se mi zdi grozen. Zakaj neki sem ga iznova prečitala? Ne vem, ali se bom kdaj naučila dobro pisati. Gotovo se to ne bo zgodilo brez moje priidnosti.

Dejala sem torej, da sem iskala pred srečanjem s teboj svojemu življenju namen, zdaj si pa ti moj namen. Vem, da se morem povzpeti samo s teboj do vsega lepega, dobrega in plemenitega. O, da bi le mogla zlomiti očetov odpor!

Po pravici rečeno, šele od včeraj razumem, kakšen more biti smoter mojega življenja. Da, šele po pogovoru v tulerieskem parku, kjer si mi odprl oči glede naloge žene v življenju velikih mož. Žal imam pa tako slab spomin, da sem pozabila, kaj si mi pravil o življenju. Pač sem si pa zapomnila, da mora biti odsej vse moje življenje posvečeno enemu cilju — omogočiti tebi dosegov zvišenega cilja. Seveda mi tega nisi rekel, ker si skromen; prišla sem pa sama na to misel, ker sem ponosna nate. Sicer pa mislim, da se navzlic skromnosti dobro zavedaš svoje vrednosti. Nisi mi mogel prikriti, da si zelo častihlepen.

krstu pri Savici, kakor tudi Zupancičeva »Mladini« sta bili vzorno podani. Moralni uspeh prireditve je bil popoln, gnetni v korist ubožni mladini zadovoljivi. Soli, kakor tudi učiteljstvu čestitamo, mladini pa ključemo: Naprej v tej smeri — tvoja pot je prava!

Nova izvorna opereta

(Premiera: »Oj ta premetana ljubezen«)

Jedva 23 letni Radoviččan Pavel Šivic, sin Ljubljanskega godnega svetnika, pravkar šele absolvent našega konservatorija, gojenec prof. Osterca, nas je prav prijetno presenetil s dramskim glasbenim delom, opereto. Sredi najbolj resnega študija je sebi v odmor in zabavo v par mesecih ustvaril z neoporečno velikim talentom delo, ki nam lahko vzbuja najlepše nade za njegovo skladateljsko bodočnost. Kar zelo veselimo smo njegove lahke produktivnosti, ki nam je baš na dramskem glasbenem polju tako potrebna. Saj odkar nam je tako nenadejano umrl nepozabni Viktor Parma, ni alikogar, ki bi pisal operete ter smo navezani že dolgo leta le na tuje avtorje. Toda niti Parmovi teksti niso bili v izvršnik naših domačih, nego prevedeni.

»Oj, ta premetana ljubezen« pa je slovensko delo tudi po besedi in je njen avtor naš operni član Maks Simonič. Dejanje operete se godi v Ljubljani in na Bledu, je veselo, polno burleskega življenja, sicer ne baš tipično našega, nego bolj mednarodnega značaja in nudi vsem sodelujočim dosti prijetke, da se uveljavljajo. Režiser je mogel uporabljati vse mogoče scenske in svetlobne in druge burkaste efekte ter uvrščati celo vrsto baletnih nastopov. Tako ima ta opereta obenem nekaj modnega revijalnega, kar ji samo koristi.

Tudi Šiviceva glasba se izraža predvsem v moderni plesni ritmiki skoraj dosledno mednarodnega značaja. Glasbeni stavek mu poteka naravno in kaže, da ima mladi avtor v skladanju že dokaj rutine. Odkljuje ga humorost v izražanju, zna biti prav prijetno melodičen in ne dvomim, da bo nekaj njegovih tangov, slow-foxov in valčkov kmalu popularnih. Kadar pa dela izven melodične in ritmične, mu zavzame orkester še nekam prazno in neizraženo. Kot skrajni glasbeni mladinec ima še dosti nepotrebnih radikalno modernističnih disonantnih trdot, ki jih bo moral pač odpraviti, kar bo storil tem lažje, ker se itak vsa pretirana, kakor pravijo, »samoroka« glasbena bolezen kar hitro zopet izgubi in se skladatelj vračajo k melodiji in jasnosti. Šivic se ne zna zmerom pravilno izražati zvonečih leg človeškega glasu, zato so mu nekatera mesta pisana prenzliko in zvone prazno. Noben akt še nima učinkovitega zaključka in priljubljenosti, a zares včasih zelo prijetni saxon mu utihne, ko bi ga baš želel za efekt-ni piko.

V splošnem ima Šiviceva glasba eklektičen značaj, ki je prav zato včasih prav pristno humoren. Najboljša sta mu II. in III. dejanje: tu je največ ljubeznih foxov, kupletov s plesi, baletnih vložkov in prav lep velik ansambl »Noč«, komponiran zvonko, bujno in komplcirano. Mnogo teh točk se je moralo ponoviti.

Predstava je žela prav hrupen uspeh ter je bilo po vsakem dejanju ogromno aplavzov. Vsi solisti z avtorjema Šivicem in Simoničem, baletnim mojstrom Golovinom in kapelnikom dr. Svarto so morali nešteto krat pred zastor in po zaključku predstave. Kajpada je bilo tudi vencev in šopkov na kupe. Vsi zasluženi.

Zakaj predstava je bila vsplošnem prav dobra, izmenčanja lepa in kostumi jako ustrežljivi. Edino propekt z Bledom (z otkom in gradom) je nekam mračen in nikakor ne tako poetičen, kakoršen bi moral biti. Tudi dr. Jalenov salon ni bil ljubljansko salonski, nego neka čudna terasa.

Glavno temorsko ulogo Borisa je pel g. Ivelja, rodom Hrvat, v slovenščini, ki mu dela seveda v vokalih še težave in izgovorja posamezne besede še neumljivo. Vsplošnem pa je pokazal mnogo pristnega temperamenta in toplega čuta ter je vzel nevelikemu glasu zelo ugajal. Kot pevec je pač še začetnik, a ima glasovno prijetno barvo. V igri je včasih še preveč vihrav, kar pa je bolje, nego bi bil dolgočasen. V celem je ostavil prav dober vtisk.

Glavno žensko ulogo Nataše je imela ga-

— Ne, da bi rad dosegel, — si mi dejal smeje, — toda rad bi, da bi se obnesle ideje, za katere se zavzemam.

Rada bi bila, da bi bil slišal to moj oče. Toda on je tako trdno prepričan, da je moj Robert najslabši človek pod solncem, da bi bil videl v tem nekaj, kar imenuje... Ne! Tudi tega nočem napietati. Da le ne more razumeti, da s takimi besedami ne škoduje Robertu, temveč sebi. V Robertu najbolj ljubim to, da se ne ozira nase in da nikoli ne pozabi, kaj se sme in kaj ne. Zdi se mi, da razen njega nihče ne ve, kaj je dostojnost. Če bi le hotel, bi mi lahko pokazal svojo veliko premoč, pa ni še nikoli storil tega. Dobro vem, da včasih malo pretirava, ko igra vpricho mene otroka iz strahu, da bi se ne počutila v njegovi navzočnosti preveč kot dedica. Ko sem mu včeraj to očitala, je postal naenkrat še preveč resen in nekam nervozno je zašepetal:

— Človek je samo postaran otrok. — In položil mi je glavo na kolena, kajti sedel je pri mojih nogah. Bilo bi res žalostno, če bi se izgubilo toliko lepih, globokih in pomembnih besed. Prepričana sem, da bo vesel, ko jih nekega dne najde.

Takoj nato sva prišla na idejo dnevnika. In ne vem, zakaj sem dejala: sva. To idejo, kakor sploh vse dobre ideje, je imel on. Skratka, ljubila sva si, da bova pisala oba vsak iz svojega vidika to, kar je nazval: naji-

Poličeva, ki je pela in igrala mnogo vdranje in prijetneje kakor kdajkoli doslej. Za to ji gre priznanje. Sploh je podajala ulogo elegantno, okusno in tako, da je vsplošno zadovoljevala.

Izvesten par sta bila g. Peček (Leon), vedno poln humorja in vestnosti v spetu, plesu in igri ter gdč. Ramšakova (Metka), ki je imela prvič veliko partijo ter jo je izvajala pevski in igralski popolnoma zadovoljivo. Le govoriti še ne zna, ker kriči in se zadira.

Tretji par, g. Janko (sluga Žan) in g. Kogejeva (kuharka Špela) pa sta bila krona vse te operetne komike ter sta stala ves večer v ospredju zanimanja in priznanja. G. Janko s svojim suhim humorjem in g. Kogejeva kot nekoliko preveč drastična Iridijanka, ki govori svoj zares španski dialekt, sta žela vedno iznova aplavze.

G. Povhe pa mi s svojim neznošnim, kar mi komičnim ponavljanjem besed ni bil prijeten, nego vsiljivo zopr. Dr. Jalen je edina resna uloga v opereti in si jo predstavljam v govorici čisto drugačno. Zbor je bil pevski prav dober, a v vedanju nekam trd in tog. Čemu morajo stati dame na emi, a gospodje na drugi strani kakor vojaki, ne vem.

Zlasti marljiv je bil naš baletni zbor z go. Moharjevo in g. Golovinom. In bil je vesesok prav dober, krasno kostimiran in živahen. Gdč. Smerkoljeva in g. Golovin sta morala bravurno izvajati fox ponoviti. Bila sta res imenitna. Skratka: sinoči sta imela gg. Šivic in Simonič popoln uspeh. Upam, da jima ostane dolgo zvest.

Fr. G.

Spomenik kralju Petru v Ljubljani

Kipar Lojze Dolinar je dovršil spomenik v ilovici, kakoršen bo izklesan iz podpeškega kamna, in včeraj je komisija strokovnjakov izdala naslednje

Poročilo

o ogledu Dolinarjevega spomenika kralju Petru I. v Jakopičevem paviljonu dne 29. aprila 1931 ob pol 12, ki so se ga udeležili na povabilo Odbora za postavitev spomenika kralju Petru I. Velikemu, Osvoboditelju in mojstra Dolinarja Rihard Jakopič, Matej Sternem, ing. Vladimir Šubic, Ante Gaber in Silvester Škerl.

Kot izvedenci izjavljajo soglasno: Ideja kot spomenik kralja odgovarja popolnoma, ker je kralj Peter vpodoben miren, brez epizodne poze zmagovalca ali borca, marveč edino le v dostojanstvu kralja, ki mu je zgodovina nadela ime Veliki. Kip je zaključena celota, od vseh strani ugodne silhuete, ki združuje strnjene mase v harmonično ravnotežje. Sklenjena silhueta z rahlo stiliziranimi anatomskimi formami in na široko zasnovana menjava valovitih linij z ostrimi črtami ustvarja mogočno monumentalnost.

Mimna, nerazgibana poza spomenika je nadaleje izvedena iz tehnike materiala, namreč iz temnega kamna, ki ne dopušča detajlov in drobnih končin. Sama obdelava kamna zahteva seveda popolnoma drugačnih oblik kakor n. pr. bron. Organični zahtevki materiala model docela odgovarja. Zaradi statike in materiala je nujno potrebno, da je ves spodnji del kipa izpolnjen, kakor bi figura rastle iz kamenite gnote.

Kot okrogla kamenita plastika, namenjena za spomenik, ustreza model vsem zahtevam in ga podpisani smatrajo za umetnino visokih kvalitet.

Ljubljana, 29. aprila 1931. Rihard Jakopič l. r., Matej Sternem l. r., Vladimir Šubic l. r., Ante Gaber l. r., Silvester Škerl l. r.

Gospodična s pošte.

— Ali ni to pisma pod značko »Ljubezen«?

— Ne, ni ga, če pa malo počakate, ga takoj napišem.

Janezova iskrenost.

— Mamica, tu čitam, da potrebuje gledališče več statistik. Kaj pa so to, statisti?

— To so taki ljudje, ki na odru samo postopajo, pravega dela pa nimajo.

— O, to bi bilo nekaj za našega p-

pana!

na storijs. Meni je to lahko, kajti jaz živim samo z njim. Kar se pa tiče njega, dvomim, da bo kaj napisal tudi če bo imel dovolj časa. A jaz bi ne mogla zahtevati od njega, naj se peča toliko z menoj. Že davno sem mu dejala, da razumem, da ima svojo karijero, svoje misli, svoje javno življenje, da ne sme dovoliti, da bi ga ljubezen do mene odvrčala od dela. Če je on vse moje življenje, ne morem in nočem zahtevati, da bi bila jaz vse njegovo življenje.

Rada bi vedela, kaj si je od vsega tega zabeležil v svoj dnevnik; toda prisegla sva si, da dnevnika ne bova kazala drug drugemu.

— Samo pod tem pogojem more biti dnevnik iskren, — mi je dejal in me poljubil na čelo.

In nasprotno, obljubila sva si, da zapustiti svoj dnevnik drugemu tisti, ki prvi umre.

— To je docela naravno, — sem pripomnila naivno.

— Ne, ne, — je odgovoril resno. — Obljubiti si morava, da ga nikoli ne uničiva.

Smejal si se mi, ko sem ti dejala, da ne bom vedela, kaj napisati v dnevniki. In res, zdaj vidim, da so polne že štiri strani. Težko se premagujem, da jih iznova ne prečitam. Če bi jih pa prečitala, bi mi bilo še težje premagati se, da bi jih ne razirgala. Čudno se mi zdi samo to, da se začnem dnevnika veseliti.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: četrtek, 30. aprila 1931, katoličani: Katarina, pravoslavni: 17. aprila, Samorad.

Jutri: petek, 1. maja 1931, katoličani: Filip in Jakob, pravoslavni: 18. aprila, Žiga.

DANASNJE PRIREDITVE:

Opera: Slehernik. D. Kino Matice: Hokus pokus. Kino Ideal: Ljubezen na Nilu.

PRIREĐITVE V PETEK:

Drama in opera zaprti. Kino Matice: Naneta. Kino Ideal: Moderni Kasanova. Simfonični koncert ob 20. v Unionu.

DEŽURNE LEKARNE:

Danes: Trnkoczy, Mestni trg; Ramor, Miklošičeva cesta. Jutri: Bohinc, Rimska cesta, Leustek, Resljeva cesta.

Jahalna in skakalna konkurenca

Po daljšem presledku stopa »Kolo jahačev in vozačev prestolonaslednik Peter v Ljubljani« zopet pred javnost z jahalno in skakalno konkurenco, ki jo priredi v nedeljo 3. maja ob 15. na stadionu ob Dunajski cesti. Prijavili so se mnogi jahači in jahačice iz Zagreba in Ljubljane, oficirji in civilisti. Spored zanimive konjskospornje prireditve je sestavljen tako, da pridejo ljubitelji konjskega sporta v polni meri na svoj račun. Najprej bo uvodno nagradno skakanje čez 8 zaprek do 1 m višine in 120 m širine. Nagrade znašajo 1000, 600 in 300 Din. Sledilo bo dresurno jahanje, za katero sta določeni dve častni nagradi. Pri tretji točki, nagradnem lovskem skakanju čez 10 zaprek do 120 m višine in enake širine znašajo nagrade 1500, 800, 500 in 300 Din. Izven kategorij bo skakanje v poslušnosti čez 5 zaprek. Tu sta razpisani samo dve nagradi, prva 300, druga 150 Din. Končno dobi častno nagrado za lepo jahanje še jahač, ki pokaže po mnenju ocenjevalnega odbora med tekmo najlepšo tehniko v skakanju čez zapreke.

Zanimanje za konjski sport je v Ljubljani znatno manjše, kakor po drugih mestih in zato so take prireditve tem večje ga pomena. Zanimivo je, da se z velikim veseljem udeležujejo konjskospornih prireditve v Ljubljani Zagrebčani, ki imajo seveda mnogo boljše konje in tudi jahači so med njimi prvovrstni, vendar smo se pa že prepirali, da so jim nekateri naši jahači trd oreh. Tudi v nedeljo se bo pokazalo, da Ljubljana dobrih jahačev in jahačic nima sicer mnogo, nekaj jih je pa le. Zagrebčani se udeležijo prireditve seveda z najboljšimi močmi.

Sokol

Iz Slovenskega Sokolstva. Sedanji načelnik čl. Sokolstva, dr. Jindrich Vaníček, zaradi težke bolezni že od 1. 1926. ne vrši načelniške funkcije. Vendar pa do letos župni načelniki niso volili novega načelnika vkljub svojetasni demisiji br. Vaníčka. Tako je prevelo spoštovanje in bratska ljubezen najvišjih tehničnih voditeljev v ČOS do svojega siivolasega vodnika, ki je več kakor 40 let vodil usodo Sokolstva iz majhnih začetkov do sedanjih veličine. Na zadnji seji zbora župnih načelnikov sredi aprila v Pragi se je sklenilo predlagati glavni skupščini ČOS v maju za načelnika ČOS br. Agatona Helerja, za namestnika pa dr. Miroslava Klingerja, Martina Šmiraka in dr. Avgušтина Pechlata. Izvolitev se je izvršila v večini glasov. Istočasno se je prenosovalo tudi načelništvu in so po dolgoletnem delovanju prepustili nekateri njegovi člani delo mlajšim bratom. Stari, osiveli borci br. Bilek, Vorel in še nekateri so se poslovlili od aktivnega tehničnega dela ob veliki hvaležnosti vsega čl. Sokolstva, ki so mu žrtvovali vse za njegov uspeh. Duh Vaníčkov pa bo prej kot slej vodil tudi nadalje načelništvu ČOS.

Sprememba župnih mej v Dravski banovini. Savezni izvršni odbor je na svoji zadnji seji uredil župne meje v Dravski banovini tako, da so danes vsa društva, ki spadajo v področje banovine, združena v župah, ki imajo sedeže v dravski banovini. Od župe Zagreb je bilo prideljeno celo dolino Posavje župi v Celju, društva srezov Črnomelj in Metlika pa so prešla v območje župe Karlovac. Celjska župa je v svojo upravo predlagala zastopnike posavskega okrožja, t. j. društve Brežice, Krško, Sevnica, Boštanj, Globoko, Dobova itd. brate dr. Zdošaka iz Brežic za II. podstarešino, ter br. Hologa iz Brežic in Milošta iz Krškega za člana uprave.

Davek na stare samce in device

Tudi v Perziji, v tem zadnjem pribežališču pravovernega šiidskega mohamedanstva, so se začeli otrešati starih predsodkov in stari temelji družabnega življenja padajo drug za drugim. Zadnja leta se konča nad 40% zakonskih zvez z ločitvijo, ki je v Perziji zelo lahka, ker zadostuje moževa izjava, da se hoče ločiti. Šele letos je segla vlada po energičnih ukrepih, da zajezí razvrat v zakonskem življenju. Poleg drugih ukrepov je izdala odredbo, s katero hoče prisiliti stare samce in stare device, da se poročijo.

Tudi v Perziji imajo samski davek in sicer zelo visok. Vsi samci od 25. leta dalje so zelo občutno obdavčeni. Kdor se do 25. leta ne poroči, mora plačati državi vsako leto okrog 500 Din, kar je za perzijske razmere mnogo. Vsaki dve leti se samski davek avtomatično poviša. Z dohodki od samskega davka podpira vlada siromašne zakonke, ki imajo mnogo otrok.

„Skrivnosti“ frančiškanskega tromostovja

Kakšno bo tromostovje — Promet je treba razpršiti — O izpremembi načrta ne more biti govora

Ljubljana, 30. aprila. Skrivnosti pri reguliranju Ljubljane in gradnji tromostovja za Ljubljance prav za prav ni. Vsak ti postreže z informacijami, kako bo to in ono narejeno, kaj se dela in čemu se dela. Vsak pa ti postreže seveda z drugačnimi informacijami. Končno ne veš, komu bi verjel — vsem ali nobenemu. Najbolj zanesljivo je potem takem najbrž postaviti se na most vsak dan za nekaj ur ter gledati in študirati.

no podzemno skladišče, primerno za čolne, in sicer v velikosti 15,2 x 8 m. Nad skladiščem bo torej terasa, razširjena cestnišče ali trotoar, ter bo obrežna ograja pomaknjena, med mostovima ob Wolfovi ulici, približno 9 m nazven, v smer obrežnega zidu. Na ta način bodo pridobili pred I. C. Mayerjevo hišo do starega mostu velik prostor, ki je bil doslej neizrabljen.

Nova mosta sta železobetonska loka (oboka) z razpetino od opornika do opor-

Mnoštvo Ljubljancev gleda na frančiškanskem mostu, kako grade tromostovje.

rati. Kljub vsemu nam pa ostane Ljubljana z mostovjem sfinga in španska vas, ugiibanja ostanejo ugiibanja, ljudje pa zmagujejo z glavami čedalje bolj, kajti vanje ne morejo valiti čudeži in skrivnosti. In potem tudi ni čuda, če pride med meščane do tihne ali celo javne revolucije, če Ljubljana še bolj razburja duhove kot tramvaj.

Da ne bo prišlo do prelivanja še kaj hujšega kot je črnilo, je potrebno za pomirjenje in informacijo nekaj miroljubnih besed. Naš poročevalec se je informiral pri terenski sekciji za reguliranje Ljubljane, odnosno pri g. inženirju inženirju, inženirju, o gradnji mostovja, pa tudi na stavbišče je stopil, četudi je vstop nezaposlenim prepovedan, v imenu vseh »firbec« in miroljubnih meščanov, ki jim je Ljubljana vedno pri srcu. Gospodje so bili vljudni in postrežljivi tu in tam ter so mi »izdali« vse skrivnosti in načrte, saj jih ni treba skrivati pred nikomur, četudi je strah pred Ljubljanci vedno upravičen. Torej, izdati vam moramo prvo skrivnost: pred Ljubljanci je treba skrivati vsak večji načrt do zadnjega trenutka zato, ker bi sicer mnogim drugače zaspalim meščanom tako zavrela kri, da bi v vročici videli takšne grozne strahove, kakršni se niti v načrtih ne dajo narisati, kar bi bilo škodljivo in za njih zdravje. Zato se tudi pri nas govori o velikih načrtih vsemogoče ali pa tudi nič.

Torej, še dva mostova nam zgrade, na vsaki strani starega po enega, 6 m širokega za osebni promet. Stari most je širok 10,70 m in baš za to široko bosta nova mosta oddaljena od starega na Marijinem trgu, na drugi strani, pri Stritarjevi ulici, bosta vmesna prostora samo po 2,20 m široka. Z drugo besedo bi se ta situacija dala tudi razjasniti, da mostovi vodijo od Stritarjeve ulice z ene točke, potem se pa razhajajo kot poti od križpotja v tri smeri, kakor zvezdni žarki. Zakaj so potrebni trije mostovi, bodo meščani sčasoma že spoznali, če zdaj še ne razumejo. Marijin trg je najpomembnejši v Ljubljani, promet pa še leto za leto stalno narašča, saj je ta trg pravo, geometrično in še prometno središče mesta, zato je pa tudi nujno potreben regulacije. Toda regulacija se ne da bolje izvesti, kakor da moramo porabiti mrtve prostor trga, objekte pa, ki niso nujno potrebni ter so v napotje prometu, je treba prestaviti, odnosno odstraniti. Ko pridobimo na ta način prostor za promet, ga moramo tudi znati porabiti, promet moramo razdeliti ali razpršiti, da se preveč ne kupiči in meša. In v to svrhu zdaj grade tromostovje, ali bolje — mostova za pešce, ker en most že stoji. Zaradi tega so mostovi tudi na Marijinem trgu tako vsaki sebi. Mostovje mora biti tako izpeljano, da popolnoma odgovarja smotni regulaciji Marijinega trga, oziroma se je treba predvsem na bodočnost, saj mostova ne bosta zgrajena le za nekaj let.

Pri prvem ali desnem mostu stoji pred vodom v Wolfovo ulico zloglasno stranišče, ki ga podro, za tem straniščem je pred I. C. Mayerjevo hišo dokaj velik neizrabljen prostor, med straniščem in starim mostom pa zeva prepad, ali razširjena rečna struga, kajti ta del še ni bil reguliran, zato pa trpi na prostoru vhod Wolfove ulice. Ako bi bila reka regulirana do mostu, postavljen od že zgrajenega obrežnega zidu zid naprej, bi za zidom prostor, strugo, zasuli ter s tem pridobili približno 150 kvadr. metrov prostora. Zdjalo bi ta stvar rešena z zgraditvijo mostu in drugimi regulacijskimi deli. Levi opornik — na levi strani zidu, torej precej daleč od sedanjega brega ob Wolfovi ulici — okoli 9 m od brega — pokrožni prostor med starim in novim mostom, bregom Wolfove ulice in obrežnim zidom bi bilo torej treba zasuti, da se zavrta s cestniščem, če ga pa prekrijejo z železobetonsko ploščo, pridobe spodaj uporaben prostor. Tu bo zgraje-

nika, ali od obrežnega do obrežnega zidu, to je 35,50 m, dolžina mostov, širina je pa, kot rečeno, 6 m. Z obeh mostov bodo od sredine navzdol proti bregovima vodile stopnice in sicer ob zunanjih straneh. Po 26 stopnic 1,20 širokih nas privede na en ali drugi hodnik, ki so izpeljani ob obrežnih zidovih že od prejšnje regulacije, ki jih je menda že vsak opazil, od bregov so nižje približno 3,90 m. Služili bodo najbrž nekoč za promena, vsaj v ta namen so bili menda zgrajeni. Te obrežne terase bodo morale biti seveda ograjene. Ob levem bregu vidimo te hodnike deloma kot arka, pokrite, ob Mayerjevi hiši, kjer bo tudi s hodnika vhod v takozvano podzemno stranišče, ki ga bo zgradila pozneje mestna občina, ker ne spada k regulacijskim delom. Ob desnem mostu, nekako pod starim straniščem, bo mostko, ob levem pa žensko stranišče. Ženske bodo torej morale v svoje stranišče z levega mostu po stopnicah, potem pa po hodniku, moški pa na enak način z desnega mostu. Namreč stranišča je treba tudi omeniti, saj se zanje meščani gotovo tudi zanimajo. Stranišči bosta dovolj veliki in sicer 12 x 3,50 m. v ženskem bodo 4 kloseti in še dva večja prostora, menda za uslužbenko, v moškem pa prav tako 2 večja prostora, 2 kloseta in večji skupni pisar.

No, kakšni pa bodo mostovi na zunanji? Kot kažejo načrti, bodo tako lepi, da bodo vseh gotovo tudi prekušumski Ljubljancem. Na zunanji strani mostov se bodo spuščale na obrežne hodnike stopnice od srede mostišča, kot rečeno, kar bo nudilo od strani sliko konstruktivnega elementa, trapez ki podpira most v sredini, obenem bo pa tudi močan arhitektonski lik. Mostne ograje bodo betonske ali iz umetnega kamna, enake po obliki in materialu bodo i stopniščne ograje. Tudi na starem mostu bodo postavili novo enako ograjo, staro pa podrl. Vsak most bo razsvetljen s šestimi električnimi stoječimi svetilkami. Po 2 in 2 svetilki bosta postavljeni ob krajih mostov na ograji, po 2 pa na sredi. Kar se pa teh detajlov tiče, se še ne more reči nič definitivnega.

Ob tej priliki je pa treba naglasiti, da ne more biti o kakšnih spremembah načrtov nobenega govora, Ljubljanci naj bodo glede vseh del popolnoma mirni ter brez skrbi, saj se jim obetajo same imenitne in lepe stvari, o kakršnih se jim še nikdar niti sanjalo ni, hudega pa drugega ne more biti kot njihov strah in jeziki.

Včeraj so začeli betonirati pri prvem mostu levi opornik. Z izkopom so imeli precej težav in menda si radovedneži, ki sledijo vsemu delu od začetka, nekoliko lahko mislijo, s kakšnimi težkočami je zvezan tak izkop. Temelj opornika je približno 11 m pod cestniščem. Kopali so ga na obeh straneh obrežnega zidu, opornik bo sicer stal na zunanji strani zidu, toda spodaj sega njegov temelj ali takozvana noga skozi obrežni zid v strugo, zato bodo morali zid prebiti. Pri kopanju seveda prodra v jamo talna voda, zlasti še, ker kopljejo nekaj metrov pod strugo. Vodo črpa jo s centrifugalno črpalko, zid pa prebija s pomočjo kompresorja. V zemlji so naleteli na stare pilote še od prve regulacije. Take pilote je skoraj težje izdirati kot prebijati kamen, les je postal v vodi zelo žilav, deloma tudi okamenel. Poleg teh pilotov so odkopali tudi stare, od nekdanjega lesenega mostu, ki je bil baje postavljen v smeri desnega mostu.

Oporniki so dolgi približno 16–17 m, to je v smeri osi mostu ter so podobni zagvozdi ali zobu, ki se opira v zemljo s smeri horizontalnega pritiska mostnega loka. Teren je tu ob obrežjih precej neugoden, pesek z ilovico, zato pa morajo biti oporniki tudi tako močni. Na Cankarjevem nabrežju kopljejo temelj za desni opornik in sicer od višine ceste do pod struge, torej približno 11 m globoko, dočim jim tega pri levem oporniku ni bilo treba, ker je breg mnogo nižji. Na Can-

je milo elegantnih dam

karjevem nabrežju bodo morali podreti tudi nekoliko starega obrežnega zidu, ker je predaleč zbetoniran, prav tako je tudi pri levem mostu na obeh straneh napoti precej zidovja.

Včeraj so tudi že začeli s pripravilnimi deli za betoniranje obrežnih zidov ob šentpeterskem mostu.

Kot znano, bi se naj izvršila vsa regulacijska dela po 5-letnem programu. Torej petletka... Zaenkrat zgrade obrežne zidove pri šentjakobskem in šentpeterskem mostu, tromostovje in začasno zatvornico pri Gradaščici. Potem bo pa še treba znižati strugo, zgraditi v spodnjem delu Ljubljane pred izlivom Gruberjevega ka-

nala stalno betonsko zatvornico, s katero se bo regulirala voda v strugi, da bo je vedno dovolj, in izpeljati obrežno, glavno kanalizacijo. Zdjaj se namreč še vedno glavni kanal izteka v Ljubljano pri franc. mostu, zato je rečna struga prav za prav kanal... Kanalizacija pa sme biti izpeljana v reko šele zunaj mesta. Ob zatvornici na Ljubljani bodo najbrž v bodočnosti postavili elektrarno. Ko ne bo več kanalizacija priključena v Ljubljano v mestu, bo voda čista, pa tudi plovna, ker bo regulirana z zatvornico.

In kaj še hočete lepšega? Še zabavljati se ne bo več dalo.

Besedo imajo naši čitatelji

Za topničarsko vojašnico

Ko smo obdelali vrtove, se je razširila vest, da bo magistrat začel delati ograje. Res so se pojavili merilci, ki so merili naš okoljski križem krašem, kakor smo to videli že nešteto krat, o kar bivamo tu. Enkrat so naši vrtovi očeli, drugi manjši, kakor se pač meri. Vrtovi so obdelani, ne vemo pa, kdaj se bo to pojavilo delavci, da nam vse pregazijo.

Sedaj ravajo kole ob bivših pekovski njiv ter zapuščajo luknje, kjer s našimi otroci lahko polomijo noge. Cesta od mitnice do naših hiš rudi sicer obilno pomladne salate (regat), vendar je za vožnjo slabša kot navadna vaska pot. V zimskem času smo gazi sneg po poti, ki bi morala biti očiščena. Ravno tako so bili zanemarjeni hodniki, ki spadajo v področje mestne občine, posebno oni od mitnice do železniških zatvornic. Dočim je magistrat kaznoval hišne posestnike, ki niso takoj ukrenili vsega potrebnega za varnost pasantov, so bili ti hodniki popolnoma zanemarjeni.

Naši otroci mporajo hoditi daleč v šole, zato smo z veseljem pozdravili vest, da se zgradi šola na bližnjem bivšem pekovski posestvu. Maj je tu, a dela za šolo še ne vidimo. Ali se bo gradila šola tako hitro, kakor ograje okoli naših hiš?

R. P.

Še o trošarini na pnevmatiko

Sem trgovec in imam potnika, ki potuje z avtomobilom moje trdke 7 do 9 mesecev po državi, po večini izven me dravske banovine, dočim je avto ostale mesece. T. j. pozimi v popravilu, oziroma garaži. Naravno, da obrabi avto po trdih dalmatinskih in drugih cestah na jugu prav kmalu pnevmatike in pride komaj še do Ljubljane nazaj, kjer ga je treba ponovno opremiti z novo gumo.

Nasprotno pa je opaziti pri nas dnevno vse polno potnikov iz ostalih krajev države, zlasti iz savske banovine, ki po svojih opravkih ravno tako uporabljajo avtomobil, pa bodisi da prihajajo ponovno v dravsko banovino, bodisi da se tu zadržijo deli časa.

Trgovec.

Čudno!

Pod tem naslovom se v »Slov. Narod« 24. t. m. neki »radioabonent« pritožuje nad ljubljansko radiooddajno postajo.

Res, čudno je, kako so nekateri ljudje neobjektivni in — čudni. Naj bo že kakorkoli, to naj si zapomni »radioabonent«, da s svojimi trditvami nima za seboj večine radio-poslušalcev, kot on to misli, temveč je v absolutni manjšini! Trditve, da »kar se iz domače postaje sliši, je le redko, redko užitno« izvira iz zlobnosti ali pa iz pokvarjenega želodca kritičarja, od tod tako bruhanje. Seveda, saj tudi mogoče ni, da bi bilo oddajanje iz domače postaje užitno, že zato ne, ker je postaja vsekakor — domača! Domače je pa pri nas Slovencev itak vse za nič, razen »snopca«.

Priznavam, da sem včasih takole na tistem godrnjal nad našo postajo, toda vendar, če hočemo biti pravični, priznajmo, da je naša postaja od drugih postaj, tako v naši kraljevini, kot v drugih državah ne samo relativna, temveč mnogokrat — če ne absolutno boljša s programom in je zato vsako godrnjanje in zabavljanje proti nji odveč in krivično obenem.

Da pa ste o tem prepričani, vzemite v roke revijo »Radio-Ljubljana«, kjer lahko vidite in primerjate program naše in tujih postaj.

V ostalem vemo, da je vsem ljudem nemogoče ustreči, najtežje, oziroma sploh nemogoče pa vsem tistim, ki nimajo prav nič dobre volje kritizirati — povdarjam — domaćih podjetij z objektivnega stališča, marveč so vedno pripravljene, da jih z namerom škodovati jim, polijejo z gnojnic.

Tega nisem »zadisl« za namenom, da bi

komu delal reklamo, temveč samo zato, ker je resnica samo ena, čeprav je okusov med 8000 naročnikov — osem tisoč... J. P.

Študentovskih mater ni več

Stara študentska generacija se gotovo še s hvalečnostjo spominja nekdanjih študentovskih mater, ki so delile z njimi bridkosti in radosti vsakdanjega življenja. Kdor je mogel plačati, je plačal tudi 15 do 20 goldinarjev za celomesečno oskrbo. Siromašnejši pa so plačevali 4 do 5 goldinarjev in nekaj fižola in krompirja so dali starši, pa je šlo. Pa se je živelo in so bili zadovoljni dijaki in študentske matere.

Danes pa ne vem, ali so te varuhinje dijaškega naraščaja ali res doela izumrle ali pa so se kartelirale, kajti, kjer vprašam po stanovanju s hrano, je emotna mečna tarifa Din 1000. Premožni še ne kako zmorejo ta bremena, medtem, ukaželjni mladini z dežele, med katero so čisto prav bistre glave, je pa pot do višjih ved takorekoč zaprta. Tarifa Din 1000 pa ostane nespremenjena, akoravno so cene živil posebno v zadnjem letu skoraj za polovico padle.

Apeliramo na gospodinjice, da se ozirajo na težki položaj staršev, ki dajo svoje zadnje pare, da spravijo otroke do kruha, in da posnemajo lep zgled izumrle generacije študentovskih mater.

Dobiš z lopato po glavi

Pred urejevanjem Selenburgove ulice je bilo objavljeno, da ostane en hodnik »razrušen« za pešce in sicer hodnik ob glavni poti do Zvezde. Ko sem šel v sredo zjutraj v urad, je bil na nerazrušenem hodniku voz za material, ki je zavzemal ves hodnik, sredina je bila globoko razkopana, desni hodnik pa popolnoma razrušen. Ako se je hotel kdo preriti skozi, so mu zadoneli na uho zvoki: »Tu ni prehoda, dobiš z lopato po glavi«.

Ako ni nikjer prehoda tudi za pešce ne, naj se cesta popolnoma zapre, in pešči že pri vhodu usmerijo v druge ulice. Bilo bi zelo umestno, naj svoje kulturne cvetke hranijo za druge primernejše kraje.

Ob novem tramvajskem vozu

V kratkem steče cestna železnica skozi Šiško v šent Vid, na Vič, nato pa baje tudi na Ježico, k Sv. Križu, v Moste, na Rudnik ter menda celo na Rožnik, če smejo verjeti obljubam, ki so vedno silno radodarne in podjetne z načrti, a za sedaj imamo pod streho šele prvi vagon. Tisti, ki so ga videli, pravijo, da so pričakovali več, nekateri pa celo trde, da je prav skromna škaflija, ki si še domišljevati ne upa, da bi bila velikomestna. Dosedanji tramvaj smo videli v sredo naslikan v »Jutru« pod naslovom »Petdesetletnica električnega tramvajav« in z razlago:

»Danes pred petdesetimi leti (15. aprila 1881.) se je vršila prva poskusna vožnja s prvim vagonom (na sliki) električne cestne železnice v Berlinu, ki je bil obenem sploh prvi voz svoje vrste na svetu. Nekaj sliknega vidimo še danes po 50. letih v Ljubljani«.

Lahko smo ponosni, saj take zgodovinske znamenitosti v obratu ni nikjer več na svetu. Kako naj pa poleg naših historičnih raritet postavimo res moderne vozove! Vsa harmonija bi bila fuč, zato pa lepo počasi, da ne pokvarimo ljubega nam lica častitljive stare Ljubljane. Ali vendar so nekateri zlobneži že ugibali, da prično stari vozovi voziti gori in doli po rimskem zidu na Mirju. Ideja ni napačna vsaj, kar se spoštovanja starosti tiče. Končno bi bila pa tudi taka spojitev le sleparija in grda žalitev starega tramvajav. Rimski zid je vendar nov, torej pristen falsifikat — tramvaj je pa pristna starina. Originalno bi bilo gotovo, če bi se vozili namesto po

»ringelšpiluc« s tramvajem sem in tja po rimskem zidu, saj nam nič ni za starino, tuji pa itak niti ne slutijo, kakšne pojme imamo o varstvu in restavriranju zgodovinskih spomenikov.

Ne gre, ker je ideja neizvedljiva, saj smo že prej povedali, da smo zaradi antičnih vagonov morali naročiti tak voz, ki bi se starim podal. Lepo počasi napredujemo, da se ne prenačimo! Nova škaflija je res brez ambicioznosti, brez častilčnosti in slavočelnosti, a potemtakem novi voz ni prav nič malomeščanski navdahnjen, temveč je le ponižen, z malim zadovoljen ter v voljo božjo vdan in s pokorščino oblagodarjen državljan brez pregrešno frifotajoče fantazije.

S podaljšanimi programi in pomnoženimi vozovi pa dobimo tudi nove sprevednike. Slabo jim gre in ne moremo od njih zahtevati doktorata, pardon, recimo boljše, od sprevednikov ne smemo zahtevati, da bi prakticirali za frizerja ali natakarja, ki se morajo učiti tudi olike. V starih vozovih se je prav podal ta pristno domač ton in tudi posebnih geografskih studij ni treba, ker imamo še samo dve progli. No, zato tudi ni bilo treba sprevednikov izpraševati. Bog bodi zahvaljen! Ali sedaj, ko bo električna dirjala takorekoč na vse štiri strani sveta, bo pa tudi več povpraševanja. Ljubljanci se bodo naglo navadili, ampak pomisliti moramo na rojake z dežele, ki prihajajo s polnimi možganji, odhajajo pa s praznimi. Če bi teh podeželjskih pomaranč, rodoljubov z dežele in zarobljenih kmetov ne bilo v mestu, bi Ljubljana še vode ne imela, kaj še elektriko in tramvaj. Zato naj pa uprava tramvajav pri izbiri novih sprevednikov pazi tudi na olike in omiko, da bodo prijazni, vljudni in uslužni z ljudmi, zlasti pa z našimi ženskami in očanci, ki so v mestu zbežani in v zadregi, prav mnogokrat jih pa sem pripejke žalostna pot v bolnico. Z novimi vozovi naj bi uprava nabavila tudi malo sočutja — s tem pa nikakor še ni rečeno, da nimamo še sedaj med našimi sprevedniki pravih dobrosrčnih kavalirjev.

Ljubljancem.

Jutri premiera ob 4., 7. in 9. uri sladke filmske operete

Naneta

Balet na Marsu je senzacija te razkošno opremljene filmske operete iz igralskega življenja!

Eleganca! — Lepota! — Ljubezen! Godba! — Ples! — Petje!

JUTRI! JUTRI! Elitni kino Matica Telefon 2124 Telefon 2124

Gledališče in občinstvo

Sliši se, da zanimanje občinstva za gledališče pada. Če je res, se mora to vsekakor grajati. Mislim, če imaš denar za tobak, gostilno ali še za kavarno, ga lahko utrpši tudi za gledališče. Če komu očitaj, da hodi sedet v kavarno, te bo zavrnili, da mu je po celodnevem delu potrebno razvedrilo. Dobro, pa pojdi v gledališče, v opero ali v dramo, tam se razveselji prav pošteno. Pa bo zopet kdo ugovarjal: Saj ni vse zame, kar igrajo. Res, da ni vse, pa je treba malo pogledati na repertoar kajti, vse ni za vsakega. In gre človek po dvakrat na teden v gledališče, seveda, če je zanj kaj primernegega na repertoarju, bo imel od tega veliko več, kakor od pijače ali kajenja. Meni sploh ne gre v glavo, zakaj bi človek šel v kakajeno gostilno in ne v gledališče; kajti toliko užitka, kakor ga nudi gledališče človeku, ne najdeš nikjer. Če hodiš v gledališče, podpiraš naš kulturni zavod in si sam deležen tolikoga užitka in zabave, kakor nikjer drugje. Jaz delam tako-le: izberem si opero in jo grem poslušati; kako pomirjevalno vpliva mehka glasba na moje živce, lepo petje, krasna scenerija in dr.

Zelo žalostno pa je, da mladina čisto ne poseja gledaliških predstav, temveč gre raje kam drugam. Izgovarja se, da nima denarja. Res, tega tudi večinoma ni, a če ga mladina ima, ga nese raje v krčmo. Na velikonočni ponedeljek sem bil s starši na šmarni gori in po poti smo srečali same pijane fante. In kakšni so bili! Zamazani, razkuštrani, pa tako milo so stekali in vzdihovali, da bi jih človek kar naložil v nahrbtnik in odnesel domov spančkat. Ko sem primerjal to klavirno sliko z ono v gledališču, sem se kar razžalostil. Ali je res tak užitek v pijači? Menim, da ne.

Zatorej še enkrat, če hočete res uživati, iščite užitek tam, kjer je, pa ne tam, kjer ga sploh ni!

—5—

Površnike, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izbiri trdka J. MAČEK, Ljubljana, Aleksandrova c. 12.

Ku-Klux-Klan prej in zdaj

Iz borbene tajne organizacije proti črncem, katoličanom in židom se je razvil nekakšen ameriški fašizem

Mladi sinovi plantažnikov iz Pulasky v Tennessee so ustanovili po vojni severa proti jugu tajno organizacijo Ku-Klux-Klan, ki je imela nalogo tudi v mirnem času

boriti se proti črncem.

Organizacija se je podpisovala na grozljivih pismih in na raznih objavah kratko KKK. Pri nas bi se taki organizaciji smejali, v Ameriki so pa razmere čisto drugačne. Člani Ku-Klux-Klana so linčali tisoče in tisoče zamorcev, več tisoč so jih pa prepodili iz države in uničili njihovo imetje.

Začetkom je skušal biti KKK tajna organizacija. Ze samo ime je vplivalo na ljudi magično. Komični so naslovi društvenih funkcionarjev. Na čelu organizacije je veliki mag, kateremu so podrejeni velečiklopi, velebitani, velezmaji itd. Člani organizacije so se zbirali na tajnih nočnih sejah v črnih srajcah z visokimi kapucami, v katerih so bile samo odprtine za oči in usta. Zborovanja so se vršila navadno v skalnatih votlinah ob ognju in novi člani so polagali grozne prisage, dočim se je ječanje in stokanje starih strahotno razlegalo v temno noč. Praznovorni zamorci so mislili, da zborujejo mrtvi konfederativni vojaki. Člani KKK so strašili črnce s tem, da so jezili okrog problematiki v okostnjake z mrtvaškimi lobanjami namesto glav. Če so srečali črnce, so sneli lobanjo in zahtevali, naj jo drži v rokah. Linčanje zamorcev so smatrali za svojo pravico in dolžnost. Linčali so zamorce navadno tako, da so odvekli žrtev v gozd, kjer so jo

do smrti mučili,

truplo so pa pribili na vrata pokojnikovega doma ter napisali pod njim KKK v svarilo živim zamorcem.

Sčasoma so se izpremenili člani KKK v sodrigo zadnje vrste in pojma klanman in zločinec sta postala istovetna. V nečuvno početje te tajne organizacije je morala končno poseči vlada in z vojaško silo je leta 1871 razpustila klane, ki so imeli takrat nad 500.000 članov in čijih veliki mag je bil general Nathan Forrest. Celih 50 let po razpustu je KKK miroval, med svetovno vojno se je pa znova pojavil veliki mag in začel ponovno organizirati klane, to pot pa docela po pravih ameriških reklamah. V bombastičnih proglaših, s katerimi je bila preplavljena v obliki lepakov in letakov vsa Amerika, je bila navedena kot glavna naloga, da preti belim že strašna nevarnost, kajti

»zamorci bodo hoteli po povratku iz Francije samo belo meso«.

Staro ime organizacije je bilo dopolnjeno z dodatkom Society for Southern gentlemen. Organizacija se je torej nazivala KKK, društvo za južne gentlemane.

Obnovljeni KKK se je vodil po predpisih moderne trgovine. Pristopnina je znašala 5 dolarjev in od tega je dobil znaten del agent, ki je novega člana pridobil. Namesto črnih plaščev so bili uvedeni beli z andreevskim križem na prsih. Klane je obudil v novo življenje metodistični pridigar in sijajni govornik Joseph Simons. Sam bog mu je baje vdihnil to idejo v sanjah. Boljšega začetka si mož ni mogel misliti, kajti v Ameriki so preroki s svojimi vizijami sploh v modi. Simons je baje videl v sanjah na nebu bel odblak, ki je drvel s tako silo, da je zakril skoraj vse nebo. Potem se je pa razpršil in pokazali so se beli jezdec z rdečim križem na prsih in golimi sabljami. Hiteli so v boj, seveda proti tujcem, zamorcem, katoličanom in židom, sovražnikom Zedinjenih držav.

Simons je smatral svoje sanje za božji opomin, naj obnovi klane. S pomočjo Edwarda Clarka je postavil novo podjetje strogo na trgovsko podlago. Agenti, ki so uspešno poslovali, so dobivali na leto do

50.000 dolarjev provizije.

Novi pokret pa ni mogel živeti od samega hujkanja proti zamorcem. Zato

je seglo vodstvo še po boju proti katoličanom in židom in člani organizacije so začeli širiti vesti, da hoče papež s svojo koščeno roko seči po samem srcu ameriškega naroda in spraviti na ameriško zastavo podobno križa. Še bolj pa naj bi bili nevarni židje, ki s knjigami, časniki in kinematografi zastrupljajo javno življenje in širijo nemoralno povsod, kamor posežejo. O črncih so pa člani KKK trdili, da hočejo z naglim razmnoževanjem doseči večino v Ameriki in se tako polastiti oblasti.

V okrožnicah, na zborovanjih in na lepakih so klani vpraševali javnost: Ali že veste, da je papež političen avtor? Ali že veste, da so njegove tajne pogodbe zakrile svetovno vojno? Ali že veste, da ima papež v rokah ves ameriški dnevni tisk, urade in vojno industrijo? Ali že veste, da je naša vlada prokleto nemoralna? Zelo spretno so znali člani izrabiti tudi tako zvani veliki strah, namreč strah pred boljševizmom.

Amerika mora biti rešena, so oznanjali neprestano člani nevidnega kraljestva KKK. Sveto pismo jim je bilo veliki koran za razumevanje vseh življenjskih vprašanj in znani opičji proces v Daytonu jim je bil zelo dobrodošel. Veliko priznanje vere Ku-Klux-Klana se je glasilo: Verujem v boga, v večno ločitev cerkve od države, v zakon in red, v nadrejenost bele rase, v neobhodnost omejitve priseljevanja, v dobre odnose med delom in kapitalom ter v čednostno in pošteno ženstvo. Veliki mag Simons je moral izročiti vodstvo nevidne države novemu »cesarskemu čarovniku«, velikemu ciklopu Ewansu iz Atlante, ki je bil prvotno zobozdravnik nekje na kmeth in je imel tako neznačno prakso, da sploh ni mogel živeti. Društvo je plačalo Simonsu

300.000 dolarjev odpravnine

in mu zgradilo za nameček še vilo. Ewans je najprej reformiral obrede tako, da so prišli na svoj račun tudi najbolj pustolovski tipi. Uvedel je zopet tajno govorico in obnovil funkcije velikih zmajev, ciklopu, furij, titanov, sov itd. Zborovanja članov se vrše zopet z veliko tajnostjo opolnoči v prosti naravi, navadno na gozdnih livadah. Več tisoč avtomobilov se zbere in napravi kordon. Daleč v ospredju na vseh straneh stoje straže. Sredi trate postavijo oltar, okrog njega pa stoje nepremično člani organizacije v belih plaščih in visokih belih kapucah, v katerih so samo odprtine za oči in usta. V začetku vlada grobna tišina. Potem zapoje koral KKK in novinci položijo prisago, a že poprej morajo biti poučeni o tem, kaj je stoprocentni amerikanizem. Amerike ni odkril Kolumb, temveč severjan Leif Erikson, ki je prišel s svojimi Vikingi v Ameriko že leta 1000.

Glavno polje delovanja obnovljenih klanov je bilo

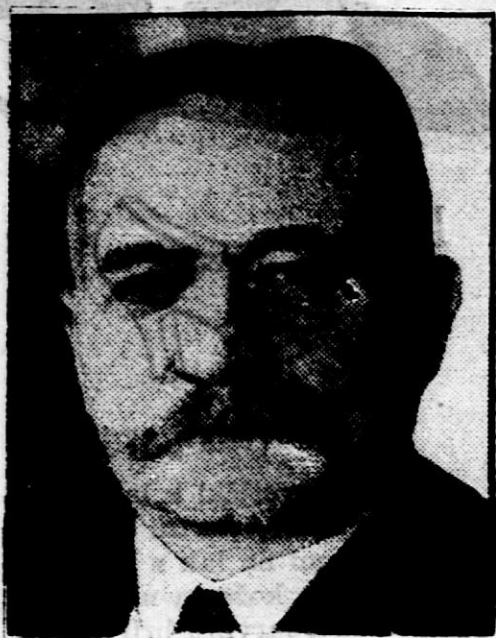
linčanje.

Kronike držav Floride, Alabame, Texasa, Colorada in Tennessee navedajo sto in sto primerov nasilja KKK. Predno klani koga linčajo, mu pošljejo navadno pismo, glaseče se: Vi ste nedobrodošel državljani. Kršite prohibicijo in moralo, ogrožate družbo. Iz našega mesta vozi vsak dan več vlakov. Izberite si enega, toda svetujemo vam, da se požurite.

Člani tajne organizacije radi trdijo o sebi, da služijo pod Kristovim praporom. Dva in pol milijona aktivnih Kristusovih vojščakov! In v čem je njihovo delovanje? Zažigajo katoliške kapelice in prepovedujejo gasiti. Ljudi, ki jim niso po volji, preženo prej ali slej iz Amerike. Na jugu se pa celo večkrat pripeti, da polijejo izgnance s smolo in jih pavaljajo v kurjem perju, da bolje gore.

S temi nasilji so pa prišli seveda navzkriž z oblastmi in morali so izpremeniti svojo taktiko. Tako je nastala tretja, sedanja doba klanov. Izprememba v taktiki je pa zahtevala tudi izpremembo firme. Sedaj se imenuje orga-

nizacija vrhovno kraljestvo KKK in njena glavna borba je osredotočena proti socializmu in boljševizmu. Gre torej v bistvu za ameriški fašizem. Katoličani in židje so izpadli iz programa in lahko postanejo celo člani, toda samo proti visoki pristopnini. Zdaj širi organizacija svoj program po svetu tudi z radiem, toda njen uspeh je vedno manjši.

Konflikt v nemški vladi zaradi agrarnih carin.

Minister prehrane Schiele, predstavnik »zelene fronte« v vladi, ki zahteva znatno povišanje agrarnih carin, kar pa ni po volji drugim ministrom.

Sinovi dveh očetov

Nedavno so inozemski listi poročali, da so izvedeni pred norveškim sodiščem na podlagi teorije o krvnih skupinah izjavili, da moreta biti dvojčka pod gotovimi pogoji sinova dveh očetov. Dunajski profesor dr. Ludvik Radermacher meni, da gre najbrž za novinarsko raco, kot filolog pa pravi, da so se taki problemi pojavljali že v antiki. Grške bajke o junakih pripisujejo mnogim junakom dva očeta, enega božanskega, drugega človeškega. Thesus je Poseidonov ali Aigov sin. Rimsko pravo pozna načelo, da lahko mater točno ugotovimo, oče je pa vedno nesiguren. To nam sicer zadevo pojasnjuje, toda problem je mnogo globlji.

Pred leti je zbral H. Usener vse primere dvojnega očetovstva iz grškega bajoslovja in po njegovem mnenju so ti očetje istovetne božanske osebnosti, ki so bile samo drugače nazvane. Usener je opiral svoje mnenje mestoma na zelo nezanesljivo etimologijo in prezrlo dejstvo, da se pojavljajo pri dveh očetih tudi dvojčki kot sinovi. Poleg znanih dvojčkov Kastorja in Poluxa pozna staro izročilo tudi Heraklovega dvojčka Ifikla. Škotski učenjak Mac Culloch se peča v svoji knjigi »The Childhood of Fiction« z vero, ki je še sedaj razširjena v Melanezi, da je oče enega dvojčka vedno bog ali duh. Učenjak opozarja tudi na sorodno grško bajko o Heraklu in Ifiklu, mogel bi pa navesti tudi Kastorja in Poluxa, Amfiona in Zetha, Eurita in Kteata. Ota in Efiakta, same dvojčke, katerim se pripisuje en božanstveni in en človeški oče. Sele bodočnost bo pokazala, da problem dvojčkov ni tako enostaven, kakor se nam zdi.

Zloglasni ameriški bandit Jack Diamond, kralj ameriških zločincev, je postal te dni žrtev atentata. Atentator ga je petkrat zadel in bandit se je okrvavljen zgrudil.

To so popolnoma nepotrebne skrbi...

Kadar se zgodaj spomladi trenutno solnce smehlja z jasnega neba, a potem se zopet nepričakovano ulije ledena ploha, tedaj se bojite za Vašo nežno kožo. Ali to so prav nepotrebne skrbi! Elida Creme de chaque heure varuje in neguje Vašo kožo in pokrije obraz in roke s povsem fino skoraj nevidljivo kopreno. Potem naj bo zunaj še tako nestanovitno vreme — Vaša koža ostane nedotaknjena, vedno enako plemenita in nežna — kajti Elida Creme de chaque heure jo varuje in neguje.

ELIDA
CREME DE CHAQUE HEURE

Dobra volja

Eden največjih junakov rešilnih ekspedicij, poslanih na pomoč Nobilu in njegovim spremljevalcem, je bil sovjetski letalec Čuhnovski. O njegovih polnih nad polarnimi kraji je govoril ves svet in pozneje so vzbujala njegova predavanja po svetu veliko zanimanje. Znani profesor Samojlovič, vodja sovjetske rešilne ekspedicije, pripoveduje o Čuhnovskem, kako se je po napornem iskanju Nobilove ekspedicije ves izmučen spustil na ledeno goro. Po radiu je sporočil posadki ledolomilca »Krasina« prošnjo, naj ledolomilec nadaljuje iskanje Nobilove ekspedicije, njega naj pa puste na ledu.

Med drugim je Čuhnovski sporočil, da je njegova skupina preskrbljena z vsem potrebnim, samo soli da nimajo. Italijani, ki so tudi prestregli po radiu to vest, so takoj poslali celo ekspedicijo na sanje, da bi Čuhnovskemu ne bilo treba sedeti na ledeni gori brez soli. Pot je bila dolga in zelo naporna, ko so pa končno Čuhnovskega našli, so ugotovili, da so bili v naglici pozabili vzeti s seboj sol.

Milijonarjeva vzgoja

Najstarejši sin bivšega angleškega poslanika v Washingtonu in trgovskega ministra sira Aucklanda Geddesa dela v kalifornijski petrolejski rafineriji kot naveden delavec. Ko so novinarji izvedeli, da je sin angleškega ministra so se brž napotili k njemu. Sprejel jih je v delavski obleki, ves prepoten in zamazan. Pravi jim je, da je diplomiral na univerzi v Cambridgeu za strojnega inženjerja in da dela sedaj v tovarni, da spozna svojo stroko tudi od praktične strani. Da je ministrov sin, ni hotel povedati zato, da bi ne nastala zmešnjava med njegovimi sodelavci.

Poroka v rodbini Hohenlohe-Langenburg. Princ Gottfried Hohenlohe-Langenburg in princesa Margareta grška sta se poročila.

Spominjajte se slepih!

— Spottie, danes bova morala preganjati teleta, — je dejal cowboy, ko je ujel mustanga.

Spottie je dvignil glavo in zaplesal, dokler mu cowboy ni nataknil ude. Ko je imel sedlo že pripeto na hrbtu, so se šele pokazale njegove vrline. Bil je krasen konj, toda ne tako živahen, vročkrven ali lepo razvit, da bi bil cowboy pri tem pozabil na njegove praktične vrline.

Jack Bellounds je hodil okrog njega in ga ogledoval tako, da je mustangu že presedalo.

— Dober srednji konj, Moore, — je dejal cowboyu z glasom poznavalca konj. — Kako mu je pa ime?

— Spottie! — je odgovoril Moore kratko in se pripravil zajahati mustanga.

— Stoj, stoj! — je zaklical Jack osorno. — Ta kramp mi je všeč. — Rad bi si ga ogledal.

Ko je iztrgal cowboyu uzdo iz rok, se je Spottie vzel na zadnji nogi kakor bi ga zadel kroglja. Jack je krepko potegnul za uzdo in stopil prav blizu njegove noge. Mustang je zahrzal in zacepetal z nogami, da bi se ga otrešel. Potem mu je pokazal Jack, kako zna besneti. Rdeče lise so se mu pojavile na blelih licih.

Zane Grey:

Skrivnostni jezdec

Roman.

Columbina ga je začudeno pogledala; spominjala se je, kako je še kot fantič čisto strastno zahrepenel po stvarih, ki jih je hotel in moral imeti. In oče mu ni odrekel nobene prošnje. Bilo je res mogoče, da se je Jack nadomada zaljublil v njo.

— Ali me boš hotel vzeti brez moje... moje ljubezni? — je vprašala zelo počasi. — Ne ljubim te. Morda te vzljubim pozneje, če boš dober, če osrečiš očeta, če se ti posreči...

— Tebe vzeti! Saj bi te vzel, če-tudi bi me sovražila, — je odgovoril ves iz sebe.

— Očetu povem odkrito, kako je z mojimi čustvi, — je dejala tibo, — in poročim se s teboj, če on želi.

Objel in poljubil jo je bil, če bi ga ne bila pahnila od sebe.

— Ne! Videli naju bodo.

— Ah, saj sva zaročena, Columbina, — je odgovoril samozavestno. — Čuj, ne smeš biti tako blela in prestrašena. Saj te ne bom požrl...

Potem se je pa njegova strast nenkrat podela, napol predrzno, napol objestno masko je odložil in pokazal se ji je od nežne strani. Ta nagla izprememba je bila zanj sploh značilna.

— Collie, nikoli nisem bil nič prida, — je dejal. — Toda poboljšal se bom. Dokažem ti, da nisem najslabši človek.

Vse izkušnje hočem premagati. Če se poročiva, ne sme biti med nama nobene tajne. Pozneje bi morda izvedela resnico in bi me začela sovražiti. Ali slutiš, kje sem bil ta tri leta?

— Ne, — je odgovorila Columbina. — Takoj ti povem. Moraš mi pa obljubiti, da ne boš nikoli nikomur niti z besedico omenila tega in da mi ne boš nikoli očitala.

Govoril je hripavo in bil je mrtvaško bled. Kar je Columbina pomislila na Wilsona Moora. On je vedel, kje je preživel Jack zadnja tri leta. Premagal je silno izkušnjo in ni ji izdal te tajne.

— Jack, to je zelo lepo, — je dejala vidno ginjena. — Cenim tvoj namen, toda praviti mi ni treba, kje si bil ta tri leta. Ljubše mi je, če tega ne storiš. Vojto vzamem za dejanje.

Jack se je zdržnil: presenečenje, občudovanje, hvaležnost in prijeten občutek preprečene nevarnosti, vse to ga

je tako prevzelo, da prvi hip sploh ni mogel govoriti.

— Collie, če bi te še ne ljubil, bi te moral vzljubiti zdaj. Povedati ti, kje sem bil ta tri leta, bi mi bilo najtežje na svetu. Zdej mi pa ne bo treba imeti občutka, da se me sramuješ, da sem slepar ali lažnjivec... Toda nekaj ti povem: Če me res ljubiš, napraviš iz mene moža.

III.

Farmarju se je zdelo najbolje počakati, da priženo čikoši vso živino s planin, in šele potem izročiti sinu nadzorniške posle. To je bil pameten sklep, toda Jack se z očetom ni strinjal. Dokazal je, da se je bil njegov stari, pun-tarski duh zadnja tri leta še bolj utrđil. Stari mu je potrepljivo prigovarjal in pojasnjeval mu je zadeve, ki bi morale biti v Koloradu rojenemu in vzgojenemu fantu itak jasne. Jesenski prigon živine s planin je bil najvažnejši dogodek leta in med tem napornim delom je moral držati nadzornik vajeti krepko v rokah. Jack se je končno proti svoji volji udal.

Bilo je nesrečno naključje, da je krenil od očeta naravnost k ograjam krog farme. Nekateri čikoši, ki so gonili prejšnji dan živino in stali vsi noč na straži, so bili baje prišli domov. Bili so vsi

prašni, utrujeni in zaspani.

— No, fantje, jaz menda ne bom več dolgo tlačil trave, — je godrnjal eden.

— Se nikoli nisem odpovedal, čeprav je bilo treba opraviti dvojno delo, toda če mora biti človek noč in dan na nogah, ga mora vzeti vrag.

— Lezite, fantje in spite, da se vrne-mo s senom, — je dejal Wilson Moore.

— To delo opravimo še danes.

— Kaj nisi truden, Wils? — je vprašal Bludsoe, čokat, krivonog cowboy, ki se je zdel polablen ali hrom.

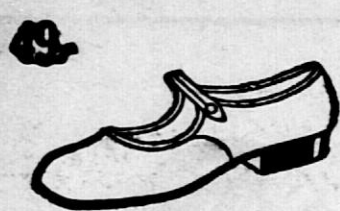
— Jaz? Kaj še! — je zagodrnjal Moore. — Kakšne neumnosti me pa vprašuješ! Ah, ti pasja glava, saj sem spal zadnje štiri noči cele tri ure!

Ta čas je pa prišel Jack Bellounds. Cowboyi se še zmenili niso zanj. Jim je obvezoval svojemu konju nogo; Bludsoe je pospravil sedlo in konjsko opremo; Lem je odslovil svojega trudnega mustanga s tem, da ga je potrepljal po vratu. Moore je pa očividno čakal, da dobi spočitga konja. Meliški fantič se je vračal s konji s paše in med drugimi je prignil tudi belolastega mustanga, ki ga je Moore najraje jahal.

Jack Bellounds se je baš približal, ko je Moore zažvižgal, mustang pa zahrzal od veselja. Najbrž pastirja ni mogel trpeti, Moora je imel pa rad.

ZA MESEC MAJ UDOBNI IN LAHKI ČEVLJI

Plata

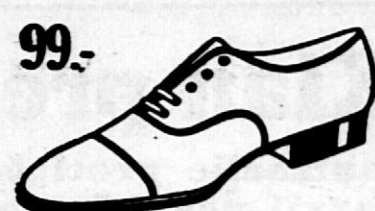
Vrst 2142-03

Elastični, lahki in dovršeni platnjeni čevlji za otroke; z usnjatim podplatom in podpetnikom.

Vrst 2651-05

Prodajamo jih iz boksa in laka za isto ceno. Omogočite svojim otrokom, da se jim bodo nožice normalno razvijale.

Vrst 1137-03

Poletni polčevlji iz belega ali sivga platna. So jako lahki in udobni. Sivi za dnevno potrebo, beli za izprehode.

Vrst 9637-21

Na zahtevo mnogih naših odjemalcev prinašamo te spomladi novo koničasto obliko. Garderoba elegantnega gospoda je nemogoča brez teh čevljev iz laka, črnega ali rjavega boksa.

Vrst 1945-11

Damski čevlji iz boksa z nizkim podpetnikom, pripravljeni za vsak dan in za praznike, zlasti za popoldanske izprehode.

Vrst 2645-28

Apartni čevlji za izprehode s polvisokim podpetnikom, jako udobni. Izdelani so iz črnega matboksa z lakom ali iz drap usnja z rjavim.

Vrst 1245-63

Čevljiček na spono s polvisokim podpetnikom iz rjavega semiša z usnjatim okrasom ali v raznih modnih barvah.

Vrst 9875-62

Ugodni čevljički k lahkim kostumom. Apartni okras s pasicami na lak z imitacijo katje kože in na svetlih raznobarnih briljantnih usnjah.

Vrst 9805-61

Odpri čevljički za izprehode, dovršeni spomladanski model. Okrašeni s pasicami in sponami. Izdelani iz laka ali v modnih svetlih barvah.

Vrst 1937-22

Vam, ki ste izpostavljeni štrpaju, je treba za spomlad lažjih čevljev. Evo jih s stanovitnim podplatom za neverjetno nizko ceno.

235 Ur.

Vrst 6627-08

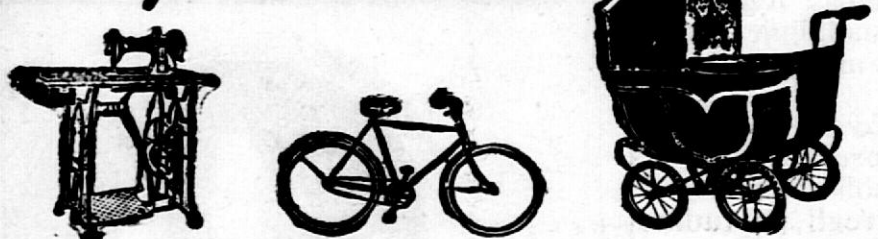
Eleganten, udoben čevlji za odlič. gospoda. Sportniki na terenu in oni na tribunah ne morejo biti brez čevljev te oblike.

ELEGANTNO STANOVANJE
4 sobe, verando, kopalnico na plin, v sredi mesta, na najlepši cesti, se odda. Pismene ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Resno«-1470.

DAMSKA FRIZERKA
prvovrstna, popolnoma večja trajnega kodiranja, vodne ondulacije in manikure, dobi stalno mesto. Stanovanje, hrana, pranje perila, bolniška blagajna in davek prosto. Nastop takoj ali po dogovoru. Ponudbe s pogoji in sliko na naslov: Josip Kiraly, frizer za dame in gospode, Murska Sobota, 1453

Gostilničarjem in privatnikom
nudim krogle (Hignum santum) kakor tudi kegle za kegljišče in balinanje po najnižjih cenah
Lovrenčič Viktor
strugar
Ljubljana, Zalokarjeva ul. 13

Otroške vozičke, šivalne stroje in kolesa

sudi po najugodnejših cenah — tudi na obroke — trdika
JOSIP KVEDER, LJUBLJANA, Krekov trg št. 10.

FORD
limuzina nove tipe, 5sedežni, skoro nov, vsled odpotovanja ugodno naprodaj. Poizve se: Camerluk, Dunajska cesta št. 36, Ljubljana, 1445

PRAKTIČEN KNJIGOVODJA (bilancist)
za lesno trgovino se sprejme za nekaj ur na teden v Ljubljani. — Ponudbe upravi »Slovenskega Naroda«. 1468

NORMALNOTIRNE TRAC-NICE
pritrilni material za 300 m industrijskega tira, vse rabljivo, prodam. Vprašanja upravi »Slov. Naroda«. 1468

BUKOVA DRVA
TEBOVELJSKI PREMOG pri št. „KURIVO“
LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 33 (na Balkanu)
Telefon 34—34

10% POPUSTA
na žagan in tesan STAVENI LES. Dostava tudi na stavbo.

FRAN ŠUSTAR
parna žaga
LJUBLJANA, Dolenjska c. 12

SUHE DESKE
(garantirano) za pode, stavbe i. t. d., nudim: **FRAN ŠUSTAR**, Ljubljana, tel. št. 2424. 1466

STALNA RAZSTAVA
umetniških slik in velika izbira okvirjev. Prevzame vsa rezbarska in pozlatarska dela
A. KOS
Ljubljana, Mestni trg št. 25 (nasproti magistratu). 1447

KAVARNO ali KAVARNO in RESTAVRACIJO
obe v centru mesta Zagreba, prodam ali dam v najem. Vprašati: Josip Grünwald, Rogatec. 1446

GRAMOFON
prvovrstne znamke, malo rabljen, prodam po nizki ceni skupno z 18 lepimi ploščami in pripadajočim albumom. — Eventuelno tudi zamenjam za manufakturno blago ali za kaj sličnega. — Selo, Predovičeva ulica 9-I. 1469

TRAME stropnike
raznih dimenzij, popolnoma suhe, ima v zalogi

„Mirija“, d. z o. z., LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 46
Telefon št. 28—20, 25—95.

Pri odraslih in otrocih

Je FIGOL mnogo zahtevano zdravilo za čiščenje želodca in črev ter za zdravljenje bolezni ledic, jeter in hemoroidov, kadar so v zvezi s slabo prebavo. — FIGOL se dobiva v vsaki lekarni, razpošilja pa izdelovalec —
Apoteka Dr. Semelj, Dubrovnik 2/60. — 3 steklenice s poštnino 105, 8 steklenic 245, 1 steklenica 40 Din

Znatno znižane cene gojserjem

in sploh vsem čevljem, kakor tudi popravi.

ZALOKAR, MESTNI TRG 19

NOGAVICE, KRAVATE, SRAJCE, ŽEPNE ROBCE, damske torbice, toaletne potrebščine kupite najceneje in najbolje pri
JOSIP PETELINC
blizu Prešernovega spomenika sk. vodi

Najnovejši »Sachs« motorji, dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji, posamezni deli, pneumatika. Ceniki franko. Najnižje cene.

»TRIBUNA« F. B., tovarna dvokoles in otroških vozičkov LJUBLJANA, Karlovska c. 4.

I. SLANOVIC

SPLOŠNO KLJUČAVNICARSTVO.
Gajeva ulica št. 2

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Specijalna dela: delikatesna in slaščičarska namizna in izložbena stojala iz medenine ali železno ponikljana.

Najboljši šivalni stroji in kolesa „ADLER“ — „GRITZNER“

švicarski pletilni stroji „Dubied“ za dom, obrt in industrijo, edino le pri

Jos. Petelinc
Ljubljana
Telefon 2913.

Elegantna oprema, neprekosljiv material!

NOVOST!

Damski stroj kot damska pisalna miza

Nizke cene!

Tudi na obroke!

Specialna elektrotehnična delavnica IVO GRILC

Ljubljana, Mestni trg 17, Cankarjevo nabrežje 25. — Popravilo in previjanje vseh vrst motorjev, generatorjev in transformatorjev. — Specialni oddelek za previjanje in popravila avtomatov. Precizna popravila vseh vrst zdravniških, zobozdravniških itd. aparatov.

Surovo maslo

(Tafelbutter)

najfinejše, dobavlja v vsaki množini od 4 kg naprej franko, in sicer po ceni 30.— Din proti povzetju.

Frane Kolleritsch

APAČE PRI GORNJI RADGONI

RIBIŠKE PALICE

kolesa, svilene in navadne vrvice, proste in montirane trinke, raznovrstne blestilce, umetne ribice in druge ribiške potrebščine ima vedno v zalogi

F. K. KAISER, puškar, LJUBLJANA, Kongresni trg št. 9

Poceni in vendar najboljša je SEVERJEVA OTOMANA

z 32 peresi v sedežu in 4 v zglavju; velikost 185 X 78

Cena Din 550.— do 850.—, po izbiri preobleke. — Zahtevajte vzorce!

Najboljši material!

RUDOLF SEVER, LJUBLJANA, Marijin trg št. 2.

Žrebanje drž. razr. loterije

(Žrebanje V. razreda bo vsak dan do 20. maja.)

Dne 27. t. m. so bili izžrebani sledeči mali dobitki:

Din 500.— št. 1.892, 8.039, 8.068, 8.082, 8.091, 9.710, 9.750, 9.770, 16.035, 16.039, 16.087, 17.929, 17.971, 19.122, 19.130, 19.185, 27.727, 27.774, 29.202, 29.204, 29.282, 33.782, 34.176, 35.387, 36.647, 36.680, 36.681, 36.682, 37.723, 37.785, 37.794, 37.798, 38.113, 38.154, 39.597, 42.998, 46.607, 46.673, 47.402, 47.407, 47.480, 48.330, 48.349, 48.373, 49.406, 49.442, 49.469, 53.882, 57.380, 58.818, 58.876, 59.506, 59.507, 59.516, 59.566, 66.427, 67.506, 67.526, 67.557, 67.596, 68.779, 69.137, 69.403, 69.411, 69.427, 69.445, 69.480, 72.076, 72.079, 73.953, 73.999, 75.059, 75.081, 75.126, 75.151, 75.184, 76.607, 76.629, 76.667, 76.668, 76.690, 76.698, 77.216, 77.233, 77.263, 78.027, 78.099, 82.463, 82.475, 82.500, 84.161, 84.197, 86.915, 86.955, 86.976, 87.282, 87.290, 96.605, 96.686, 96.818, 96.825, 96.866, 96.895, 98.139, 98.924.

Zaradi telefoničnega sprejemanja ne moremo jamčiti za točnost.

Manjše izžrebane dobitke objavljamo naknadno. Neobnovljenih, neizžrebanih srečk je še na razpolago, zato bomo onim, ki jim bodo srečke izžrebane za manjše dobitke, na željo poslali neizžrebano srečko, da bodo mogli nadaljevati igranje na večje dobitke. Izžrebane srečke naj se nam takoj pošljejo.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

ZAHVALA

Ob priliki nenadomestljive izgube, ki nas je zadela s smrtjo naše pre-dobre, nepozabne mamice, stare mamice, tete in tašče, gospe

Fani Golli roj. Hafner

vдове davčnega upravitelja

se zahvaljujemo vsem, ki so nam s izrazi iskrenega sočutja in sočalja nudili utehe v težkih urah, nadalje vsem mnogobrojnim sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so spremili blagopokojnico na njeni poslednji poti ter ji darovali številne vence in krasno cvetje.

Lj. Ljubljani, dne 30. aprila 1931.

Zalujoči ostali.

prodaja manufakture

v prvem nadstropju Tavčarjeve ul. št. 2

pri delniški družbi Commerce v oddelku B.

Navedemo cene blaga, ki se izloči iz zaloge:

Francoski Crepe de chine, prava svila	48 Din
Švicarski etamini v vseh barvah 120 cm	15 „
Čisto volneni dileni	15 „
Volneni rips in krep v različnih gladkih barvah, moderni vzorci, po	48 „
Čisto volneno blago, moderni karo, 140 cm	48 „
Češki štofi za moške obleke od	50—90 „
Beli šifon	6 „
Beli šifon, najfinejši, po izvanredno nizki ceni	10 „

Pridite in prepričajte se!